

ДЕРЖАВНА
СЛУЖБА
ЯКОСТІ ОСВІТИ
УКРАЇНИ

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Результати інституційного аудиту
закладів загальної середньої освіти

2025

АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ

ЗМІСТ

1. ВСТУП	3
2. МЕТОДОЛОГІЯ	4
3. ЗАГАЛЬНА КАРТИНА ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ 2025 РОКУ	6
4. РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНЮВАННЯ ЗА НАПРЯМАМИ	
Напрямок 1. Освітнє середовище	9
Напрямок 2. Система оцінювання результатів навчання учнів	15
Напрямок 3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників	20
Напрямок 4. Управлінські процеси закладу освіти	24
5. ТИПОВІ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ У 2025 РОЦІ	29
6. ПОЗИТИВНІ ПРАКТИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ	32
7. ВИСНОВКИ І ПРІОРИТЕТНІ УПРАВЛІНСЬКІ ЗАВДАННЯ	36
8. ДОДАТКИ	39

ВСТУП

У 2025 році система загальної середньої освіти в Україні продовжувала функціонувати в умовах воєнного стану. Організація освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) визначалася безпековою ситуацією в регіонах, наявними інфраструктурними можливостями та потребами учасників освітнього процесу. За цих умов заклади освіти забезпечували безперервність навчання, поєднуючи різні форми його організації та одночасно реагуючи на кадрові, інфраструктурні й психологічні виклики.

Важливим інструментом зовнішньої системи забезпечення якості освіти є інституційний аудит, який поєднує перевірку додержання вимог законодавства у сфері освіти з оцінюванням освітніх і управлінських процесів та ефективності внутрішньої системи забезпечення якості освіти в ЗЗСО. Процедура його проведення визначено [Порядком](#), затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 09.01.2019 № 17, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 12.03.2019 за № 250/33221, із подальшими змінами. Оцінювання здійснюється за чотирма напрямками: освітнє середовище; система оцінювання результатів навчання учнів; педагогічна діяльність педагогічних працівників; управлінські процеси закладу освіти. За результатами інституційного аудиту засновнику та керівнику закладу надаються висновок про якість освітньої та управлінської діяльності і рекомендації щодо її вдосконалення.

Запровадження інституційного аудиту в Україні відбувалося в умовах послідовних зовнішніх обмежень. Після перших аудитів у 2019 році розвиток процедури ускладнили карантинні обмеження, а з початком повномасштабного вторгнення російської федерації – правовий режим воєнного стану та [обмеження на проведення заходів державного нагляду \(контролю\)](#). Проведення позапланових інституційних аудитів у сфері освіти впродовж дії воєнного стану було дозволено наказом Міністерства освіти і науки України від 07.02.2024 № 137, після чого такі аудити фактично відновилися з березня 2024 року. До кінця 2024 року було проведено 132 аудити.

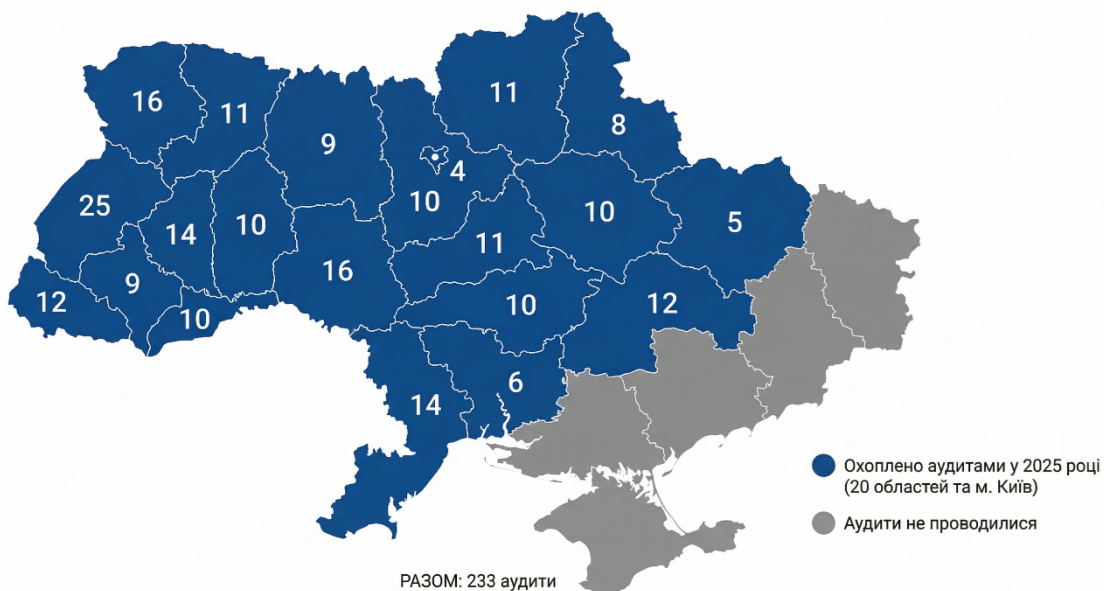
Масштабування інституційних аудитів після відновлення процедури

Етапи відновлення та зростання обсягів у 2024–2025 роках

У 2025 році Державна служба якості освіти України та її територіальні органи провели 233 позапланові інституційні аудити, що охопили заклади освіти у 20 областях та м. Києві; у Херсонській, Запорізькій, Донецькій та Луганській областях вони не проводилися.

Географія охоплення інституційних аудитів у 2025 році

Цей аналітичний звіт підготовлено на основі узагальнення висновків і рекомендацій, сформованих експертними групами за результатами позапланових інституційних аудитів 2025 року, з урахуванням напрацьованої за 2019–2025 роки бази, що охоплює 783 аудити. У звіті представлено як сильні сторони діяльності ЗЗСО, так і найпоширеніші проблемні питання, виявлені під час аудитів, а також приклади позитивного розв’язання зафіксованих проблем на рівні закладів освіти, територіальних громад і місцевих органів управління освітою.

МЕТОДОЛОГІЯ

Інституційний аудит ЗЗСО передбачає [оцінювання освітніх і управлінських процесів](#), тобто встановлення рівня їхньої якості та ефективності [внутрішньої системи забезпечення якості освіти](#). Для оцінювання застосовується чотирирівнева шкала: перший рівень – високий, другий – достатній, третій – вимагає покращення, четвертий – низький.

Збір даних під час інституційного аудиту здійснюється комплексно. Члени експертної групи використовують опитування учасників освітнього процесу, зокрема анкетування учнів, батьків і педагогічних працівників, а також інтерв’ю з керівником закладу освіти, його заступником, практичним психологом і представником учнівського самоврядування. Додатково проводяться вивчення документації, аналіз інформації, розміщеної на офіційному вебсайті закладу освіти, спостереження за освітнім середовищем і навчальними заняттями. Така

комбінація інструментів дає змогу зіставляти дані з різних джерел і формувати цілісну оцінку діяльності закладу освіти.

У 2025 році для збору інформації та підрахунку результатів оцінювання освітніх і управлінських процесів використовувалася інформаційна (автоматизована) система зовнішнього оцінювання і самооцінювання освітніх та управлінських процесів [«EvaluEd»](#). Упродовж звітної періоду в системі було оновлено дані щодо 10 562 ЗЗСО; актуалізація охоплювала адміністративні дані закладів освіти, контактну інформацію та інші ключові характеристики. Для різних типів закладів у межах проведення інституційного аудиту в ІАС «EvaluEd» було розроблено та завантажено відповідні форми й опитувальники, що забезпечило комплексний збір даних для оцінювання.

З метою перевірки методики та інструментарію у 2025 році Служба провела апробацію ІАС «EvaluEd» на базі трьох ЗЗСО, розташованих у м. Києві: закладу, що забезпечує здобуття початкової освіти, закладу з дистанційною формою здобуття освіти та закладу спеціалізованої освіти спортивного профілю із специфічними умовами навчання. Апробація дала змогу перевірити функціональність системи в реальних умовах проведення аудиту, оцінити її готовність до ширшого застосування та отримати зворотний зв'язок щодо роботи модулів інституційного аудиту.

Результати цього звіту слід інтерпретувати з урахуванням особливостей вибірки 2025 року: всі аудити були позаплановими. Відповідно, вони відображають передусім результати тих закладів, у яких аудит проводився за ініціативою керівника або засновника, а не ситуацію у всій сукупності ЗЗСО. Така специфіка вибірки є важливою для коректного прочитання висновків звіту.

ЗАГАЛЬНА КАРТИНА ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ 2025 РОКУ

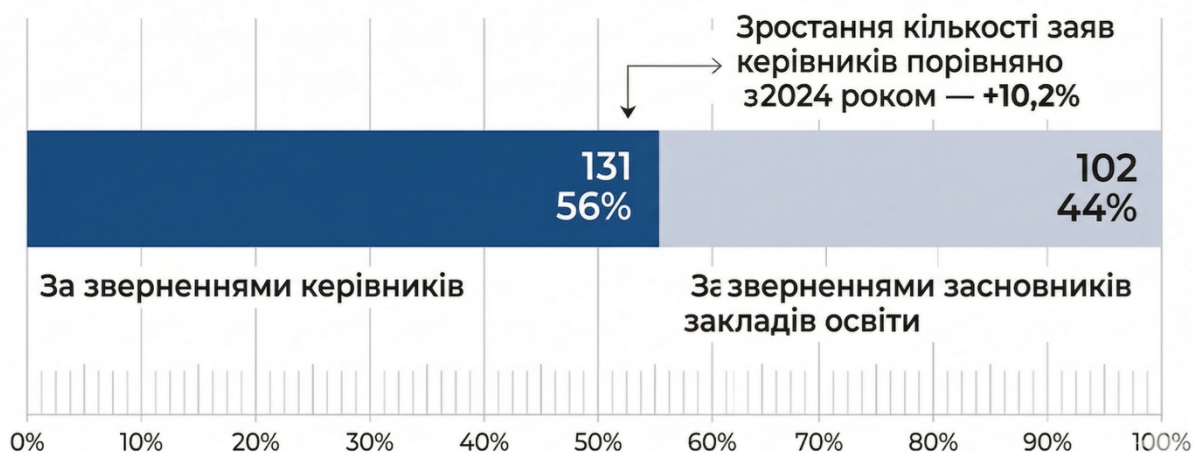
Головне аналітичне спостереження за результатами інституційних аудитів 2025 року полягає в поляризації якості та відмінності між двома групами закладів освіти залежно від ініціатора аудиту. Заклади, які ініціювали аудит самостійно, в цілому демонструють вищу готовність до зовнішнього оцінювання, тоді як серед закладів, де аудит ініціювали засновники, частіше фіксуються проблемні показники. Це надає розподілу за ініціаторами не лише організаційного, а й виразного аналітичного значення. Показовим є те, що за напрямом «Освітнє середовище» частка закладів, оцінених на рівнях «вимагає покращення» та «низькому», серед аудитів, ініційованих засновниками, становить 75,5 %, тоді як серед закладів, які подали заяву самостійно, – 38 %. Отже, аудити 2025 року зафіксували не однорідну картину якості, а суттєву диференціацію між закладами з різним рівнем інституційної спроможності та готовності до змін.

У 2025 році проведено 233 інституційні аудити, що на 101 аудит більше, ніж у 2024 році. Це свідчить про суттєве розширення масштабу процедури. Найбільше аудитів проведено у Львівській області – 25, далі у Вінницькій і Волинській – по 16, Одеській і Тернопільській – по 14, Дніпропетровській та Закарпатській – по 12. Найменше аудитів проведено у м. Києві – 4, Харківській області – 5, Миколаївській – 6 та Сумській – 8. Такий розподіл відображає нерівномірну інтенсивність проведення аудитів між регіонами, однак сам по собі не визначає якість результатів без урахування профілю закладів і підстав для ініціювання аудиту.

Із загальної кількості аудитів 131, або 56 %, проведено за заявами керівників ЗЗСО, а 102, або 44 %, – за ініціативою засновників закладів освіти у 64 територіальних громадах.

Хто ініціював інституційні аудити у 2025 році

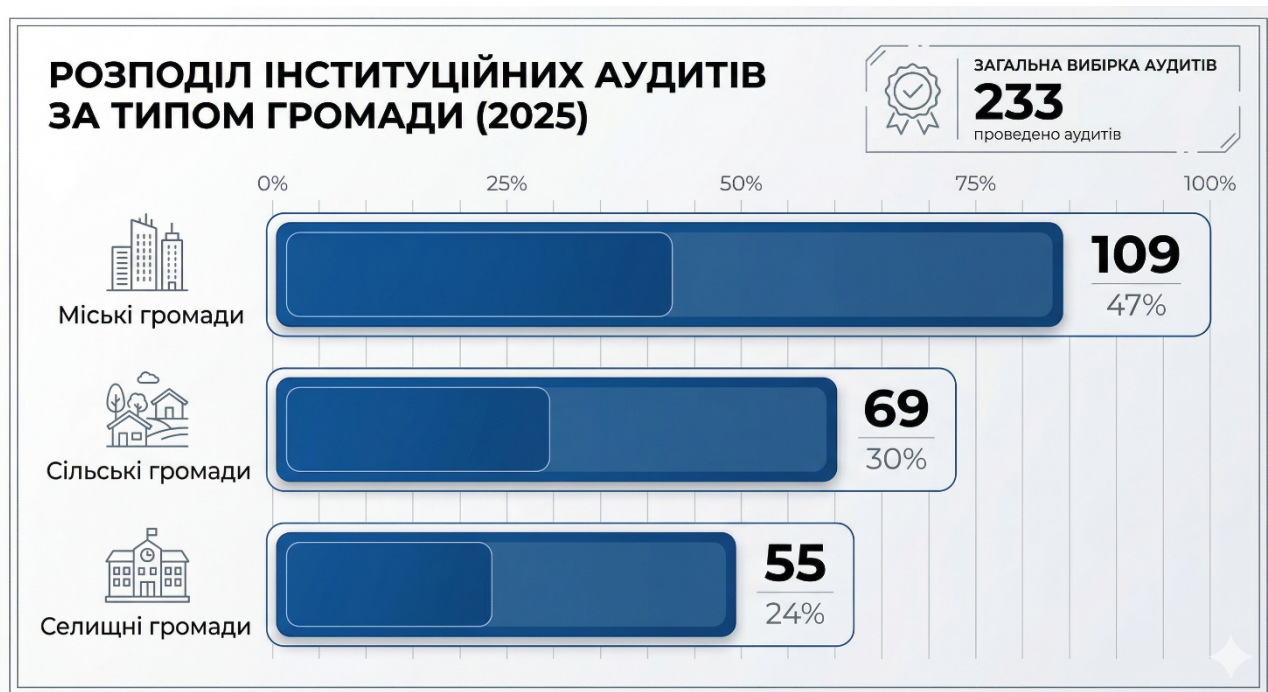
Усього — 233 аудити

Така структура є змістовно важливою для інтерпретації результатів, оскільки вказує на наявність двох різних управлінських ситуацій: добровільного запиту закладу на зовнішнє оцінювання та ініціювання аудиту з боку засновника. Саме

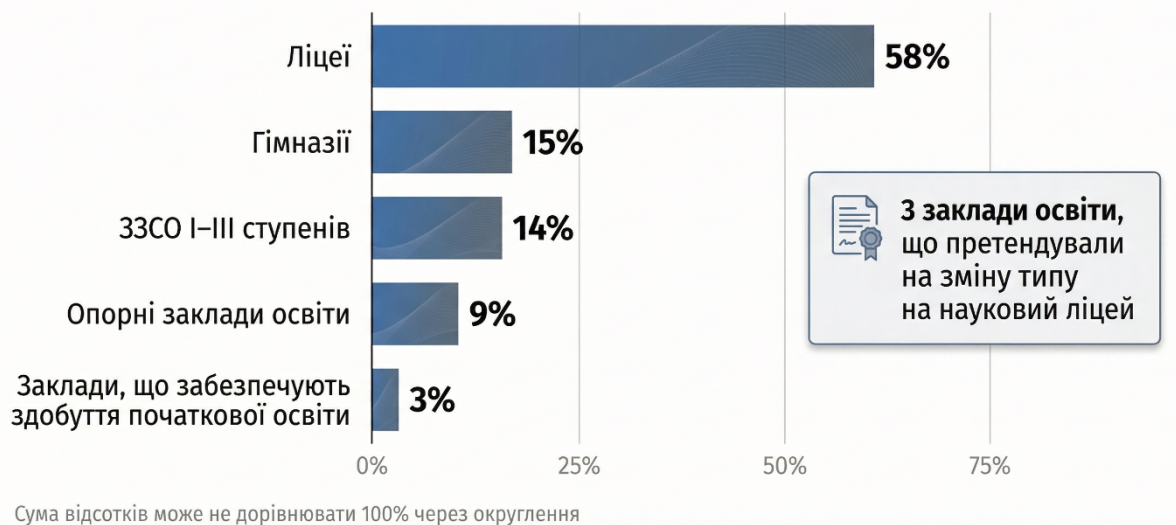
ця відмінність є однією з ключових для розуміння загальної картини аудитів 2025 року. На рівні окремих регіонів також простежуються різні моделі: у Дніпропетровській, Закарпатській та Кіровоградській областях усі аудити відбулися за заявами керівників, тоді як у Тернопільській, Чернівецькій та Миколаївській областях – за зверненнями засновників. У Рівненській, Волинській, Чернігівській, Житомирській та Івано-Франківській областях переважали аудити, ініційовані засновниками. Це свідчить про різну роль засновників і керівників закладів освіти у запуску процедури в різних регіонах.

За типом громад найбільше аудитів проведено в закладах освіти міських громад – 109, або 47%. У сільських громадах проведено 69 аудитів, або 30%, у селищних – 55, або 24%. Таким чином, майже половина аудитів припала на міські громади, однак процедура охопила і значний масив закладів у сільських та селищних громадах. Це дає підстави розглядати результати 2025 року як такі, що відображають різні типи локального освітнього контексту, а не лише міське середовище.

За типами закладів освіти переважали ліцеї – 58% усіх закладів, у яких проводився аудит. Крім того, аудити відбулися у гімназіях – 15%, ЗЗСО I-III ступенів – 14%, опорних закладах освіти – 9%, закладах, що забезпечують здобуття початкової освіти, – 3%, а також у трьох закладах освіти, що претендували на зміну типу на науковий ліцей.

Розподіл інституційних аудитів 2025 року за типами закладів освіти

За форматом проведення переважали очні аудити – 85 %, тоді як 15 % було проведено в очно-дистанційному форматі. Це свідчить про збереження пріоритету безпосереднього вивчення діяльності закладу освіти навіть в умовах обмежень, водночас використання змішаного формату демонструє адаптацію процедури до реальних умов функціонування системи освіти. У сукупності дані про масштаби, географію, профіль закладів і розподіл за ініціаторами показують, що аудити 2025 року були не лише масовішими, ніж торік, а й аналітично значущішими: вони чітко виявили відмінність між закладами, які самі ініціюють оцінювання, і тими, де потреба в аудиті формується на рівні засновника. Саме ця відмінність має бути вихідною точкою для подальшого аналізу результатів за напрямками та вимогами.

РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНЮВАННЯ ЗА НАПРЯМАМИ

Напрямок 1. Освітнє середовище

Освітнє середовище у 2025 році залишається одним із найвразливіших компонентів діяльності ЗЗСО. За цим напрямом 53,6 % закладів освіти оцінено на рівні, що вимагає покращення, 41,6 % – на достатньому, 3,9 % – на високому і 0,9 % – на низькому. Це свідчить про часткове відновлення після погіршення 2024 року, однак не про подолання системних інфраструктурних і безпекових проблем.

РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ ЗА НАПРЯМОМ «ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ» У 2025 РОЦІ

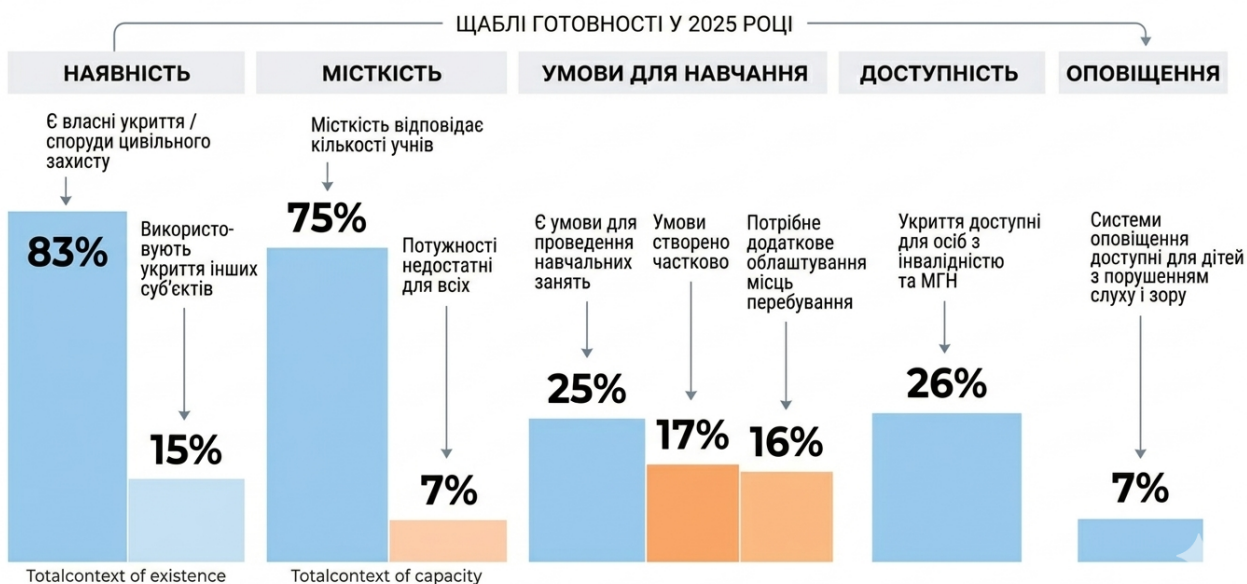
Динаміка 2020–2025 років є нестійкою. Частка закладів, оцінених на рівні, що вимагає покращення, зросла з 55,6 % у 2020–2021 роках до 60 % у 2024 році, а у 2025 році знизилася до 53,6 %. Це дає підстави говорити про адаптацію системи до тривалих викликів, але не про стале вирівнювання якості освітнього середовища. Найчутливішими до зовнішніх факторів залишаються саме ті складові, які потребують значних ресурсів: безпека, доступність, інклюзивна інфраструктура та матеріально-технічне забезпечення.

Найсильнішою вимогою всередині напрямку є вимога 1.2 щодо створення середовища, вільного від будь-яких форм насильства та дискримінації. У 2025 році 60 % ЗЗСО за цією вимогою оцінено на достатньому рівні, 7 % – на високому; загалом 67 % закладів мають достатній або високий рівень. Порівняно з 2024 роком це покращення на 5 %, хоча показник ще не досяг рівня 2020–2021 років, коли таких закладів було 69 %. Найслабшою залишається вимога 1.3 щодо формування інклюзивного, розвивального та мотивуючого освітнього простору: у 2025 році лише 2 % закладів досягли високого рівня, 60 % потребують покращення, ще 5 % оцінено на низькому рівні. Проблемною залишається і вимога 1.1 щодо комфортних і безпечних умов навчання та праці: попри поліпшення порівняно з 2024 роком, 59 % закладів за цією вимогою все ще перебувають на рівнях, що вимагає покращення або низькому.

Безпековий компонент у 2025 році демонструє змішану картину. З одного боку, споруди цивільного захисту або укриття наявні у 83 % ЗЗСО, ще 15 % закладів використовують укриття інших суб'єктів, а в 75 % закладів їхня розрахункова місткість відповідає кількості учнів, що дає змогу організувати очне навчання.

З іншого боку, лише у 25 % ЗЗСО в укриттях створено умови для проведення навчальних занять, у 17 % – лише частково, у 16 % закладів існує додаткова потреба в облаштуванні місць перебування, а у 7 % потужності укриттів недостатні для всіх учасників освітнього процесу. Найбільш критичною залишається доступність укриттів для осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення: ця вимога виконується лише у 26 % закладів, хоча порівняно з 2024 роком спостерігається позитивна динаміка. Також лише 7 % систем оповіщення є доступними для дітей з порушенням слуху і зору. Сукупно це означає, що питання наявності укриття поступово переходить у питання його якості, функціональності та доступності.

УКРИТТЯ В ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ: ВІД НАЯВНОСТІ ДО РЕАЛЬНОЇ ПРИДАТНОСТІ

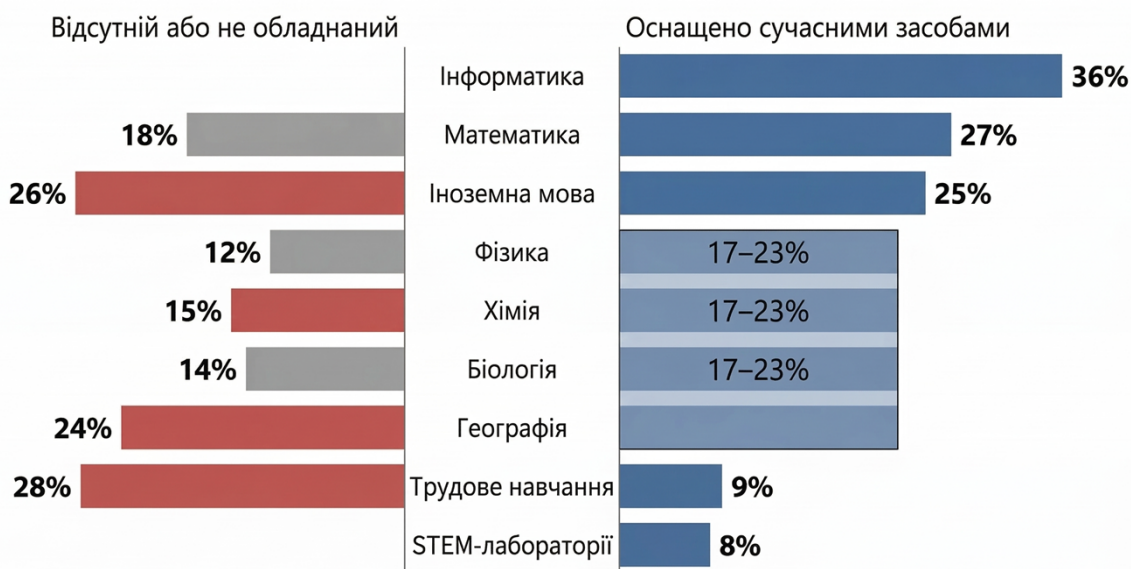

Проблеми безпеки не обмежуються укриттями. Лише у 33 % ЗЗСО забезпечено недоступність території та приміщення для несанкціонованого заїзду транспортних засобів і доступу сторонніх осіб. У 41 % закладів, де є початкова школа, не обладнано майданчики для молодших учнів, а лише у 12 % вони повноцінно оснащені відповідно до вікових потреб і запитів дітей з ООП. У 55 % ЗЗСО розміщення навчальних приміщень для учнів початкової школи відповідає санітарним вимогам, водночас у 9 % закладів кабінети розташовані в цокольних або підвальних приміщеннях. Додатковими ризиками залишаються порушення санітарно-гігієнічних норм: у 18 % закладів не виконуються вимоги до освітлення приміщень, у 11 % не забезпечено питний режим, у 24 % не дотримуються норми облаштування та утримання санітарних вузлів. Це вказує на те, що базова безпечність освітнього середовища досі залежить не лише від безпекових рішень воєнного часу, а й від якості повсякденної організації простору.

Матеріально-технічна база навчальних кабінетів залишається нерівномірною і в багатьох випадках недостатньою. Сучасними засобами навчання та обладнанням оснащено лише 17-23 % кабінетів фізики, хімії, біології та географії, 27 % кабінетів математики, 36 % – інформатики, 25 % – іноземної мови. Майстерні

або кабінети трудового навчання належно оснащені лише у 9 % закладів. Водночас значна частина кабінетів або взагалі відсутня, або не обладнана: це стосується 12 % кабінетів фізики, 15 % – хімії, 14 % – біології, 24 % – географії, 18 % – математики, 26 % – іноземної мови, 28 % – майстерень трудового навчання. У майже половині закладів навчальне обладнання потребує оновлення, а STEM-лабораторії облаштовано лише у 8 % ЗЗСО. Це означає, що покращення за вимогою 1.1 значною мірою стримується саме слабкою ресурсною базою, особливо в частині природничо-математичної та практико-орієнтованої освіти.

Оснащеність і дефіцити навчальних кабінетів (2025)

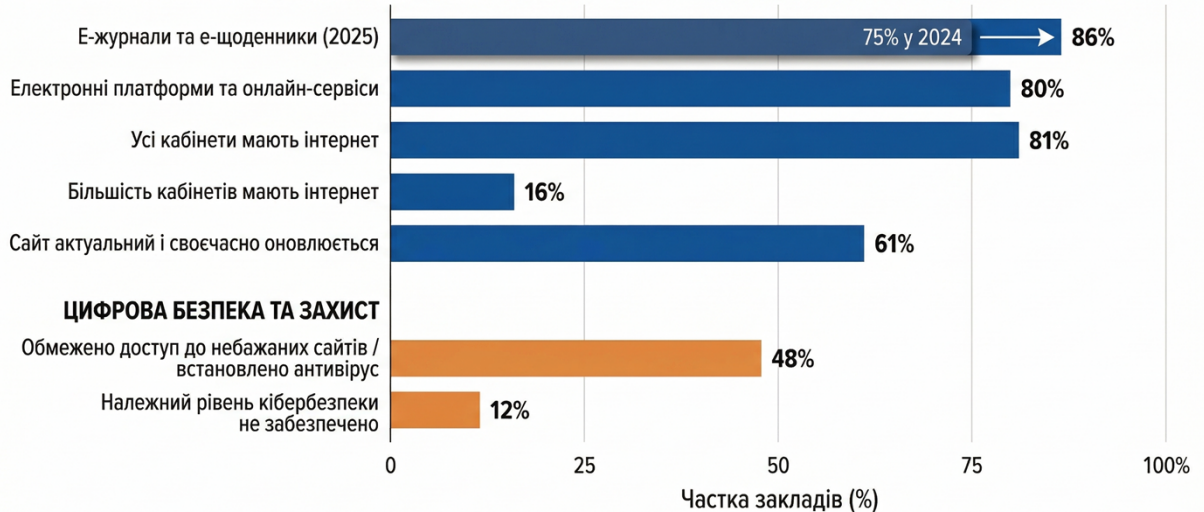
Для кабінетів фізики, хімії, біології та географії наведено діапазон оснащеності 17–23%

Водночас окремі сегменти освітнього середовища демонструють кращу забезпеченість. У 84 % ЗЗСО засоби навчання і обладнання в початковій школі відповідають вимогам НУШ, що на 6 % більше, ніж у 2024 році. У порівнянні з 2024 роком зменшилася і частка закладів, які не забезпечені достатньою кількістю комп'ютерної техніки: з 31 % до 19 %. Проте бібліотеки функціонують як повноцінні інформаційно-ресурсні центри лише у третині закладів, а в 66 % потребують оновлення та додаткового ресурсного забезпечення. Це показує, що позитивні зрушення є, але вони поки що не змінюють загальної картини ресурсної нерівномірності.

Цифрова інфраструктура в цілому є відносно розвинутою, але ще не повністю безпечною та керованою. У 81 % ЗЗСО всі навчальні кабінети забезпечені доступом до мережі Інтернет, у 16 % – більшість кабінетів. Власний вебсайт мають майже всі заклади, однак лише 61 % забезпечують актуальність і своєчасне оновлення інформації. Позитивним є розширення використання електронних журналів і щоденників – 86 % закладів проти 75 % у 2024 році, а також електронних освітніх платформ і онлайн-сервісів, які використовують 80 % ЗЗСО. Разом з тим лише у 48 % закладів обмежено доступ до сайтів із небажаним змістом та встановлено антивірусне програмне забезпечення, а у 12 % належний рівень кібербезпеки не забезпечено. Отже, розвиток цифрової інфраструктури випереджає формування повноцінного безпечного цифрового середовища.

Цифрова інфраструктура розвивається швидше, ніж цифрова безпека

ЦИФРОВА ІНФРАСТРУКТУРА ТА ІНСТРУМЕНТИ

*Майже всі заклади мають власний вебсайт.

З дотриманням вимог охорони праці та безпеки життєдіяльності ситуація загалом краща: 92 % ЗЗСО мають позитивні висновки експертних груп щодо цього аспекту, а у 97 % річних планів роботи передбачені відповідні навчання та інструктажі. Водночас системність управління цією сферою залишається неповною. Лише у 43 % закладів річні плани включають навчання педагогічних працівників з надання домедичної допомоги, 38 % ЗЗСО не організовують звітування з питань профілактики травматизму та не ухвалюють за їх результатами управлінських рішень, у 19 % працівники не мають сертифікатів про проходження відповідного навчання. Це свідчить, що формальна наявність заходів з безпеки не завжди переходить у завершений цикл управління ризиками.

Безпека як управлінський цикл: від формальних заходів до реального управління ризиками

РІВЕНЬ 1 — ФОРМАЛЬНА НАЯВНІСТЬ СИСТЕМИ

Позитивні висновки щодо охорони праці та безпеки

92%

Навчання та інструктажі передбачені у річних планах

97%

РІВЕНЬ 2 — ЗМІСТОВА ГЛИБИНА ЗАХОДІВ

Домедична допомога передбачена у планах навчання

43%

Навчання працівників — відсутні підтверджуючі документи

19%

РІВЕНЬ 3 — ЗАВЕРШЕНІСТЬ УПРАВЛІНСЬКОГО ЦИКЛУ

Профілактика травматизму — немає звітування та рішень

38%

управлінське реагування відсутнє

Ключовий висновок: формальна наявність заходів безпеки не завжди переходить у системне управління ризиками.

Середовище, вільне від насильства, є найбільш стабільною складовою напрямку. У 90 % закладів взаємодія учасників освітнього процесу ґрунтується на засадах взаємоповаги, у 96 % затверджено плани заходів із запобігання та протидії

булінгу, а 86 % ЗЗСО проводять відповідні заходи спільно з представниками правоохоронних органів. Водночас лише 56 % закладів аналізують ефективність виконання цих планів на засіданнях педагогічної ради, а у 28 % у 2025 році зафіксовано наявність заяв або повідомлень про випадки булінгу проти 15 % у 2024 році. Отже, відносно сильна нормативна та організаційна база ще не усуває потреби в глибшому аналізі випадків ризику і рефлексії щодо результативності заходів.

Середовище без насильства: нормативна база сильніша за цикл аналізу й реагування

НОРМАТИВНА І ПРОФІЛАКТИЧНА БАЗА

Взаємоповага учасників освітнього процесу

Плани протидії булінгу затверджено

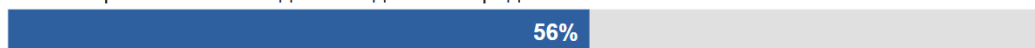

Спільні заходи з правоохоронними органами

РЕФЛЕКСІЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА СИГНАЛИ ПРОБЛЕМИ

Аналіз ефективності заходів на педагогічній раді

Заяви / повідомлення про булінг

2024

Організація харчування загалом відповідає базовим вимогам: у 93 % ЗЗСО забезпечено доступ до щоденного меню, у 97 % асортимент їдалень не містить заборонених продуктів. Разом з тим інклюзивність цієї системи залишається обмеженою: умови для харчування учнів з особливими дієтичними потребами створені лише у 32 % закладів. Так само лише 65 % ЗЗСО мають візуальні матеріали, спрямовані на популяризацію здорового харчування, а 71 % передбачають у річному плані заходи з розвитку культури здорового харчування. Це означає, що організація харчування здебільшого відповідає нормативним вимогам, але ще не повною мірою працює як інструмент інклюзії та формування здорових практик.

Харчування: нормативна відповідність сильніша за інклюзивність

БАЗОВА НОРМАТИВНА ВІДПОВІДНІСТЬ

Доступ до щоденного меню

Асортимент без заборонених продуктів

РОЗВИТКОВИЙ ТА ІНКЛЮЗИВНИЙ ВИМІР

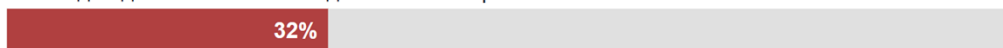
Заходи з розвитку культури здорового харчування

Візуальні матеріали про здорове харчування

Умови для дітей з особливими дієтичними потребами

Найбільш системні обмеження зосереджені в інклюзивному, розвивальному та мотивуючому середовищі. У 81 % ЗЗСО навчаються діти з ООП і створено інклюзивні класи, однак інформація про реалізацію інклюзивного навчання відображена в освітній програмі лише у 71 % таких закладів. Посади асистента вчителя введено відповідно до кількості інклюзивних класів у 85 % ЗЗСО, але лише у 45 % є посади фахівців для проведення корекційно-розвиткових і психолого-педагогічних занять. Індивідуальні програми розвитку розроблено для кожної дитини з ООП у 84 % закладів, але лише 71 % здійснюють моніторинг їх виконання. Ресурсні кімнати повністю оснащені лише у 19 % ЗЗСО, у 34 % вони відсутні, у 41 % – наявні, але недостатньо укомплектовані. Безбар'єрний доступ до будівлі забезпечено у 74 % закладів, але туалетні кімнати для осіб з ООП обладнано лише у 32 %, а можливість безперешкодного пересування між поверхами – лише у 5 %. Саме ця сукупність факторів пояснює, чому вимога 1.3 залишається найслабшою впродовж кількох років: інклюзія вимагає не окремих точкових рішень, а комплексних інвестицій у простір, обладнання, кадрове забезпечення і супровід.

ІНКЛЮЗИВНА ГОТОВНІСТЬ ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА: ДЕ СИСТЕМА ПРАЦЮЄ, А ДЕ ЛАМАЄТЬСЯ

Управлінський висновок за напрямом 1 полягає в тому, що освітнє середовище у 2025 році демонструє часткове відновлення, але не подолання структурних обмежень. Найкращі результати досягнуто там, де йдеться про нормативно врегульовані та організаційно підтримувані процеси, зокрема безпечне середовище без насильства. Найбільші ризики зосереджені в тих компонентах, які потребують інфраструктурних вкладень і системної підтримки засновників: доступні укриття, оснащені кабінети, інклюзивний простір, безпечна цифрова інфраструктура та повноцінні умови для навчання в умовах воєнного стану.

Напрямок 2. Система оцінювання результатів навчання учнів

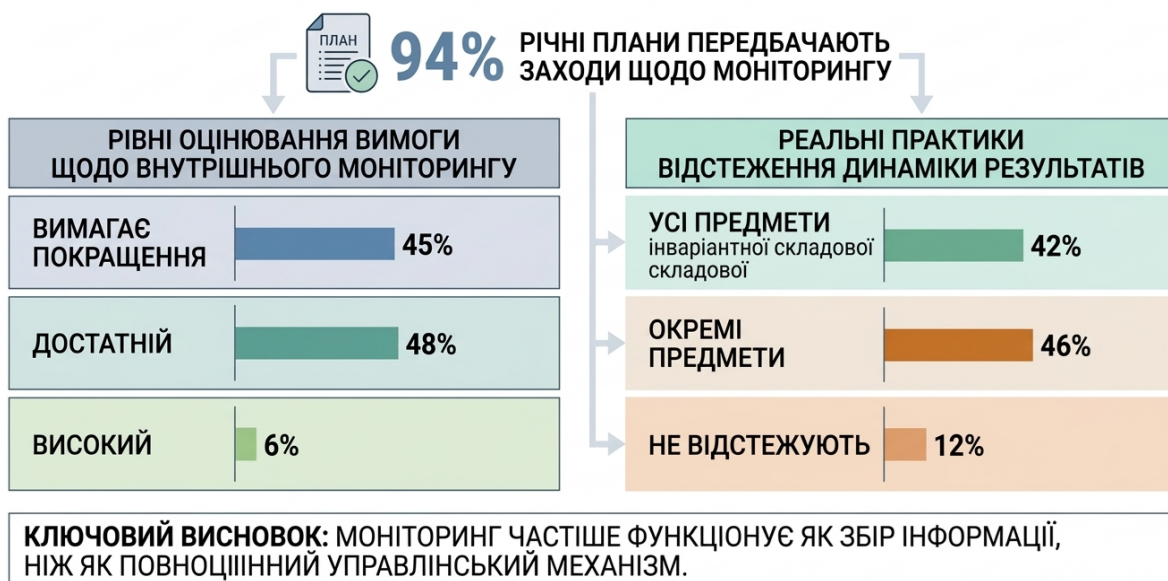
Система оцінювання результатів навчання учнів у 2025 році залишається одним із найпроблемніших напрямів. На рівнях, що вимагає покращення або низькому, за цим напрямом оцінено 53,2 % закладів освіти, що свідчить про збереження системних труднощів попри окремі позитивні зрушення. Основна проблема полягає не у відсутності формальних елементів системи оцінювання, а в неповному переході від нормативного оформлення до реального використання оцінювання як інструменту підтримки навчання.

У динаміці 2020–2025 років цей напрямок демонструє повільне покращення на тлі стійких проблем. У 2020–2021 роках на низький рівень і рівень, що вимагає покращення, за напрямом було оцінено 58,8 % ЗЗСО, у 2024 році – 60 %, у 2025 році – 54 %. Отже, після пікового погіршення 2024 року ситуація частково вирівнялася, але трансформація системи оцінювання залишається незавершеною. Це підтверджується і структурою вимог усередині напрямку: найкраще виглядає внутрішній моніторинг, тоді як найбільш проблемною є здатність системи оцінювання формувати в учнів відповідальність за результати власного навчання та навички самооцінювання.

Вимога 2.1 щодо відкритої, прозорої та зрозумілої для учнів системи оцінювання залишається проблемною попри відносно розвинену нормативну основу. У 2025 році на рівнях, що вимагає покращення або низькому, за нею оцінено 51 % закладів, що майже не відрізняється від показника 2020–2021 років – 50,8 %. Водночас аналіз документації показує, що 90 % освітніх програм містять опис інструментарію оцінювання. Це означає, що формальне закріплення критеріїв та процедур у документах значно випереджає їх реальне використання як зрозумілого для учнів і батьків інструменту навчальної підтримки.

Найкращу динаміку всередині напрямку має вимога 2.2 щодо внутрішнього моніторингу результатів навчання. У 2025 році частка закладів, оцінених за нею на рівні, що вимагає покращення, знизилася до 45 %, а частка достатнього рівня зросла до 48 %, високого – до 6 %. Однак навіть тут зберігається суттєвий розрив між наявністю процедур і їх управлінською ефективністю. У 94 % ЗЗСО річні плани роботи передбачають заходи щодо моніторингу результатів навчання і розвитку здобувачів освіти, але лише 42 % закладів відстежують динаміку результатів з усіх предметів інваріантної складової впродовж навчального року, 46 % – лише з окремих предметів, а 12 % взагалі цього не роблять. У більшості закладів бракує аналізу результатів моніторингу, визначення чинників впливу, рішень щодо коригування та оцінки ефективності вжитих заходів. Отже, моніторинг частіше функціонує як процес збору інформації, ніж як інструмент управління якістю навчання.

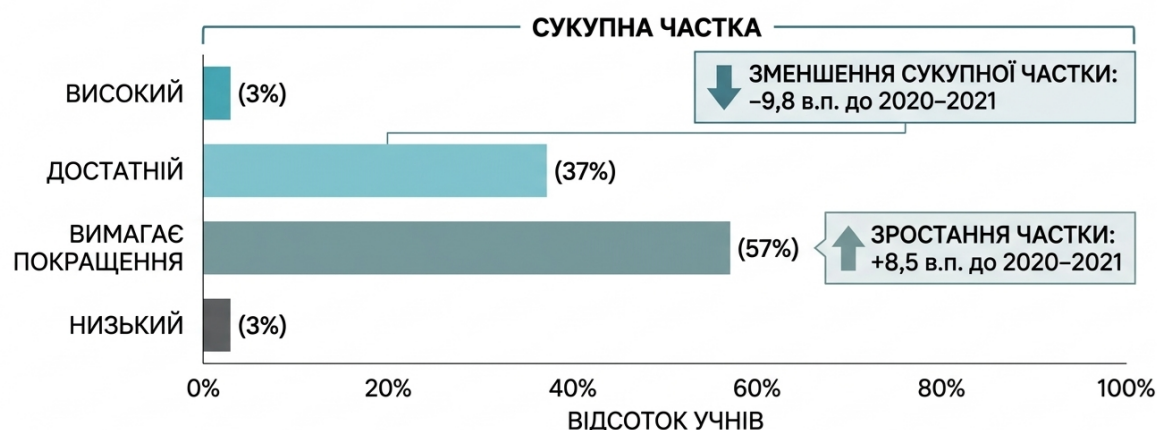
ВНУТРІШНІЙ МОНІТОРИНГ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ: ВІД ПРОЦЕДУРИ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЇ

Найслабшою залишається вимога 2.3 щодо спрямованості системи оцінювання на формування в учнів відповідальності за результати навчання та здатності до самооцінювання. У 2025 році лише 3 % закладів досягли за нею високого рівня, 37 % – достатнього, натомість 57 % потребують покращення, ще 3 % оцінено на низькому рівні. Порівняно з 2020–2021 роками ситуація погіршилася: частка закладів, оцінених на рівні, що вимагає покращення, зросла на 8,5 %, а сукупна частка достатнього і високого рівнів зменшилася на 9,8 %. Це вказує, що один із ключових елементів компетентнісного підходу – активна участь учня в оцінюванні власного поступу – залишається недостатньо інтегрованим у шкільну практику.

НАЙСЛАБША ЗОНА НАПРЯМУ 2: ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧНЯ І САМООЦІНЮВАННЯ

ПОТОЧНИЙ РОЗПОДІЛ ТА КЛЮЧОВІ ЗМІНИ ДО 2020–2021

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: Самооцінювання і навчальна відповідальність учня залишаються системно недорозвиненими.

Результати спостережень за навчальними заняттями підтверджують цю суперечність між декларованими підходами і реальною практикою. У 2025 році експертні групи відвідали **14 448** навчальних занять, з них 17 % – в

інклюзивних класах. Лише під час 47 % занять оцінювання здійснювалося відповідно до визначених критеріїв, а самі критерії оприлюднювалися у 40 % випадків. Практики самооцінювання зафіксовано на 47 % уроків, взаємооцінювання – на 30 %. Тобто навіть там, де окремі елементи суб'єктного оцінювання вже використовуються, вони ще не стали сталою нормою освітнього процесу. Так само обмежено використовуються інструменти індивідуалізації: диференціація домашніх завдань спостерігалася лише на 23 % занять, надання учням можливості обирати рівень складності завдань – на 22 %. Це означає, що система оцінювання лише частково працює як засіб розвитку навчальної автономії учнів.

Що реально відбувається на уроці: практики оцінювання і навчальної автономії

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: Навчальна автономія учня і індивідуалізація оцінювання поки використовуються обмежено.

Формувальне оцінювання демонструє позитивні зрушення, однак поки що не охоплює всіх вимог компетентнісного підходу. Сам факт наявності практик само- та взаємооцінювання, а також позитивна динаміка щодо впровадження вчителями прийомів і інструментів формувального оцінювання свідчать про поступ у бік більш сучасного розуміння оцінювання. Проте ці інструменти ще недостатньо вбудовані в щоденну практику так, щоб оцінювання стало системою підтримки навчального поступу, а не лише фіксації результату.

Аналіз реалізації компетентнісного підходу під час уроків показує його нерівномірне впровадження. Найкраще забезпечується розвиток компетентності вільного володіння державною мовою – 90 %, уміння навчатися впродовж життя – 69 %, громадянських і соціальних компетентностей – 58 %, культурної – 57 %, інформаційно-комунікаційної – 54 %. Натомість значно слабше формуються математична компетентність – 46 %, компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій – 45 %, здатність спілкуватися іноземною мовою – 39 %, інноваційність – 34 %, екологічна компетентність – 30 %. Найнижчим є показник підприємливості та фінансової грамотності – 16 %. Це свідчить, що компетентнісна модель навчання реалізується вибірково: сильніше там, де вона

ближча до традиційної шкільної практики, і слабше там, де потребує міжпредметності, практичності та нових форматів роботи.

ЯКІ КОМПЕТЕНТНОСТІ РЕАЛЬНО ФОРМУЮТЬСЯ ПІД ЧАС НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

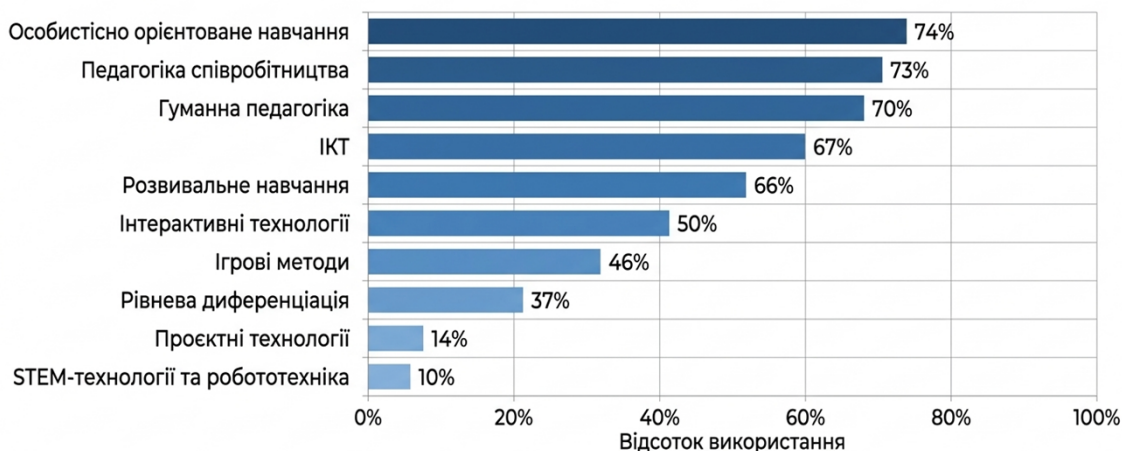

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД РЕАЛІЗУЄТЬСЯ ВИБІРКОВО: СИЛЬНІШЕ В ТРАДИЦІЙНО БЛИЖЧИХ ДО ШКІЛЬНОЇ ПРАКТИКИ КОМПЕТЕНТНОСТЯХ І СЛАБШЕ В МІЖПРЕДМЕТНИХ ТА ПРАКТИЧНИХ.

Цю саму картину підтверджує аналіз освітніх технологій. Під час навчальних занять переважають технології особистісно орієнтованого навчання – 74 %, педагогіки співробітництва – 70 %, гуманної педагогіки – 63 %, інформаційно-комунікаційні технології – 60 % та розвивальне навчання – 59 %. Значно рідше застосовуються інтерактивні технології – 39 %, ігрові методи – 37 % і рівнева диференціація – 21 %. Проектні технології використовуються лише на 14 % уроків, STEM-технології та робототехніка – на 4 %. Отже, система навчання в більшості закладів спирається переважно на педагогічно усталені підходи, тоді як інноваційні та практико-орієнтовані форми, тісно пов'язані з компетентнісним оцінюванням, залишаються периферійними.

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ: УСТАЛЕНЕ ПРОТИ ІННОВАЦІЙНОГО

Співвідношення використання усталених та інноваційних підходів (%)

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: Інноваційні та практико-орієнтовані форми навчання залишаються периферійними порівняно з більш усталеними підходами.

Рівень інтеграції змісту навчання також є нерівномірним. На 48 % занять застосовувалися підходи, що забезпечують формування компетентностей, які

виходять за межі однієї освітньої галузі, на 33 % – у межах однієї освітньої галузі. Водночас у 18 % випадків навчальна діяльність обмежувалася рамками окремого предмета, а на 2 % занять форми і методи роботи взагалі не сприяли формуванню ключових компетентностей. Це означає, що навіть за наявності окремих ознак модернізації уроку значна частина освітнього процесу ще не досягла необхідного рівня змістової інтеграції.

Водночас результати опитувань учасників освітнього процесу вказують на важливий позитивний ресурс: переважна більшість учнів і батьків поінформовані про критерії, правила та процедури оцінювання, а майже всі підтверджують справедливість і об'єктивність оцінювання. Це свідчить про наявність базової довіри до системи оцінювання, яку можна розглядати як підґрунтя для її подальшого розвитку – від формальної прозорості до реальної підтримки навчального поступу та зростання суб'єктності учня.

Управлінський висновок за напрямом 2 полягає в тому, що система оцінювання результатів навчання учнів у 2025 році вже має сформовані нормативні та організаційні контури, але ще не стала повноцінним інструментом підвищення якості навчання. Її головні обмеження зосереджені не в площині формальної наявності критеріїв чи процедур, а в недостатньому розвитку внутрішнього моніторингу, обмеженому використанні формувального оцінювання, слабкому залученні учнів до само- і взаємооцінювання та нерівномірному впровадженні компетентнісного підходу. Подальше вдосконалення цього напрямку потребує переходу від декларованої прозорості до системної роботи з результатами навчання на рівні уроку, закладу і внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Напря́м 3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників

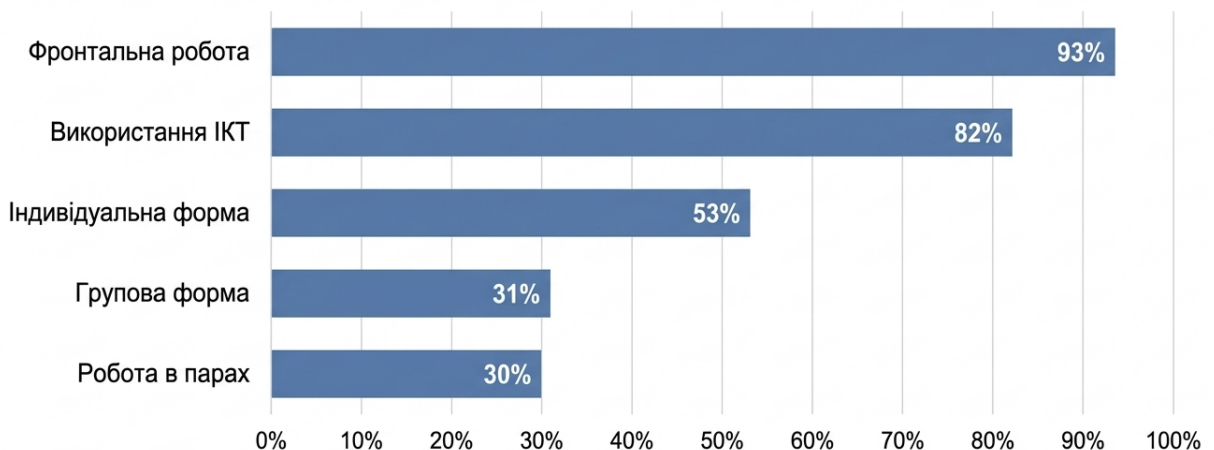
У 2025 році педагогічна діяльність педагогічних працівників є найбільш адаптивним і найдинамічнішим напрямом серед усіх складових інституційного аудиту. Частка закладів освіти, оцінених за цим напрямом на рівні, що вимагає покращення, знизилася до 36,1 %, що є найкращим показником за весь період спостереження; достатній рівень зріс до 54,1 %, а високий – до 9,4 %, також до максимуму за 2020–2025 роки. Це означає, що саме педагогічна практика виявила найбільшу здатність до відновлення і розвитку в умовах тривалих зовнішніх викликів.

Динаміка 2020–2025 років підтверджує цю тенденцію. У порівнянні з 2020–2021 роками частка закладів, оцінених на достатньому і високому рівнях, зросла на 10,5 %, а сегмент «вимагає покращення» скоротився на 12,5 %. Після погіршення у 2024 році напрям у 2025 році не лише відновив втрачені позиції, а й вийшов на новий рівень якості. Це дає підстави розглядати педагогічну діяльність як головний внутрішній ресурс стабілізації системи загальної середньої освіти.

Найсильніші результати зафіксовано за вимогами, пов'язаними з професійним розвитком і педагогікою взаємодії. За вимогою 3.2 щодо постійного підвищення професійного рівня і педагогічної майстерності у 2025 році високий рівень досяг 20 %, що є найкращим показником серед усіх вимог напряму і в півтора рази перевищує рівень 2020–2021 років. За вимогою 3.3 щодо співпраці з учнями, батьками та працівниками закладу освіти 75 % закладів мають достатній рівень, ще 15 % – високий, що свідчить про сформовану культуру професійної взаємодії. Натомість найслабшою залишається вимога 3.4 щодо організації педагогічної діяльності на засадах академічної доброчесності: у 2025 році 53 % закладів оцінено на рівні, що вимагає покращення, ще 3 % – на низькому. Порівняно з 2020–2021 роками це погіршення, що вказує на недостатню інтеграцію принципів доброчесності в повсякденну педагогічну практику.

Тематичні дані підтверджують цю подвійність: педагогічна діяльність загалом посилюється, але окремі її складові розвиваються нерівномірно. У формах організації навчальної діяльності досі переважає фронтальна робота – 93 % відвіданих занять, тоді як індивідуальна форма застосовується на 53 % уроків, групова – на 31 %, робота в парах – на 30 %. Це означає, що навіть за позитивної динаміки вчительської роботи діяльнісні та кооперативні практики ще не стали домінантними. Водночас використання ІКТ є поширеним – 82 % навчальних занять, що свідчить про високий рівень інтеграції цифрових інструментів у викладання, хоча це не завжди супроводжується зміною самої моделі навчання в бік більшої інтерактивності та практичної спрямованості.

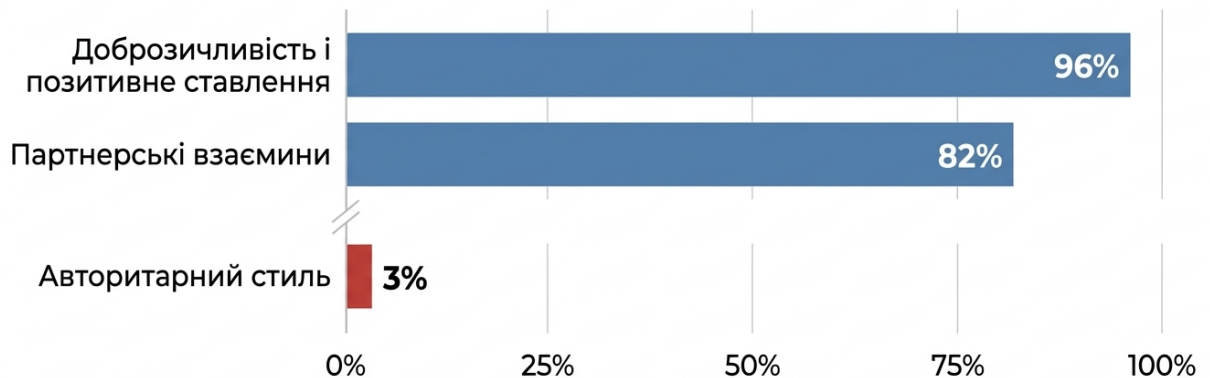
ЯК ОРГАНІЗОВАНО НАВЧАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ НА УРОЦІ: ДОМІНУВАННЯ ФРОНТАЛЬНОЇ МОДЕЛІ

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: Педагогічна практика стала адаптивнішою, але навчання все ще значною мірою спирається на фронтальну модель, а кооперативні форми не є домінуючими.

Педагогіка партнерства є однією з найбільш виражених сильних сторін напрямку. Під час 96 % відвіданих уроків учителі демонстрували доброзичливість і позитивне ставлення до здобувачів освіти, а на 82 % занять простежувалося формування партнерських взаємин. Водночас поодинокі прояви авторитарного стилю – 3 % уроків – показують, що перехід до партнерської моделі ще не є повністю завершеним, але її поширення вже має системний характер.

ПЕДАГОГІКА ПАРТНЕРСТВА: СИСТЕМНА СИЛЬНА СТОРОНА НАПРЯМУ 3

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: Партнерська педагогічна модель уже має системний характер, хоча ще не є абсолютно завершеною.

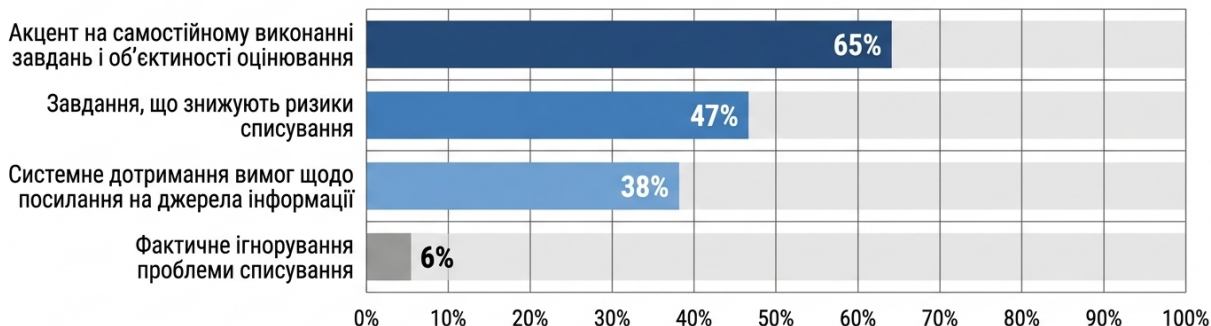
Сфера академічної доброчесності в педагогічній практиці залишається головною зоною ризику. Під час 65 % занять учителі акцентували увагу на самостійному виконанні завдань і демонстрували об'єктивність оцінювання, на 47 % уроків пропонували завдання, що знижують ризики списування. Разом з тим лише під час 38 % занять педагоги системно дотримувалися вимог щодо посилання на

джерела інформації, а у 6% випадків фіксувалося фактичне ігнорування проблеми списування. Це свідчить, що доброчесність частіше підтримується як загальна настанова, ніж як цілісна і послідовна педагогічна практика.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ У ПЕДАГОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ: НАСТАНОВА Є, СИСТЕМНІСТЬ СЛАБША

ПРОФІЛЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАКТИК З ПІДТРИМКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ (У % ВІД ОПИТАНИХ ПЕДАГОГІВ)

СИЛЬНІША УСТАНОВКА (НАСТАНОВА) → СПЕКТР ПЕДАГОГІЧНИХ ДІЙ → СЛАБША ПОВЕДІНКА (СИСТЕМНІСТЬ)

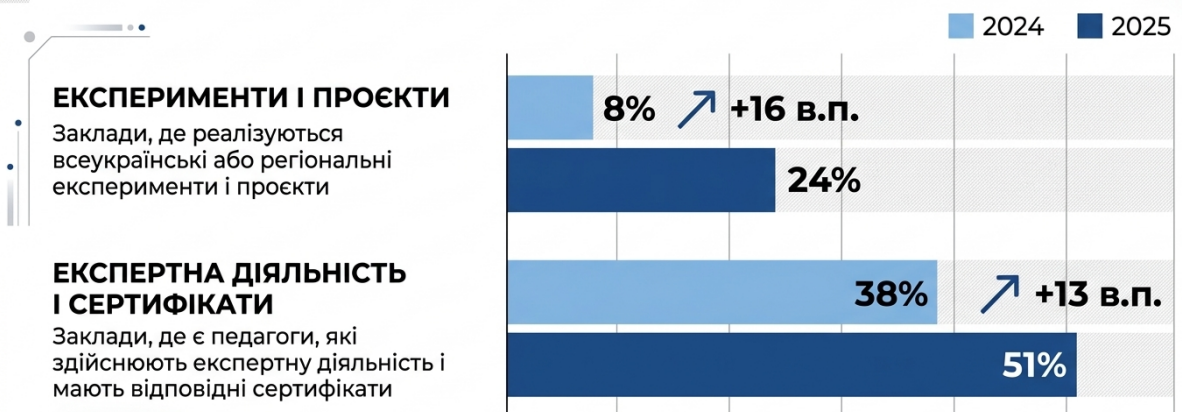

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК:

Академічна доброчесність частіше підтримується як загальна настанова, ніж як цілісна і послідовна педагогічна практика.

Ще одне обмеження пов'язане з професійною продуктивністю вчителя поза межами уроку: у більшості закладів лише близько половини педагогічних працівників створюють і використовують власні освітні ресурси; ще менше мають публікації чи оприлюднені методичні розробки. Водночас інноваційна, експертна та проєктна діяльність у 2025 році помітно активізувалася: на базі 24% закладів реалізуються всеукраїнські або регіональні експерименти і проєкти, тоді як у 2024 році таких закладів було лише 8%; у 51% ЗЗСО є педагоги, які здійснюють експертну діяльність і мають відповідні сертифікати, проти 38% у 2024 році. Це свідчить про розширення професійної активності вчителів, хоча вона поки не стала масовою практикою для всіх закладів.

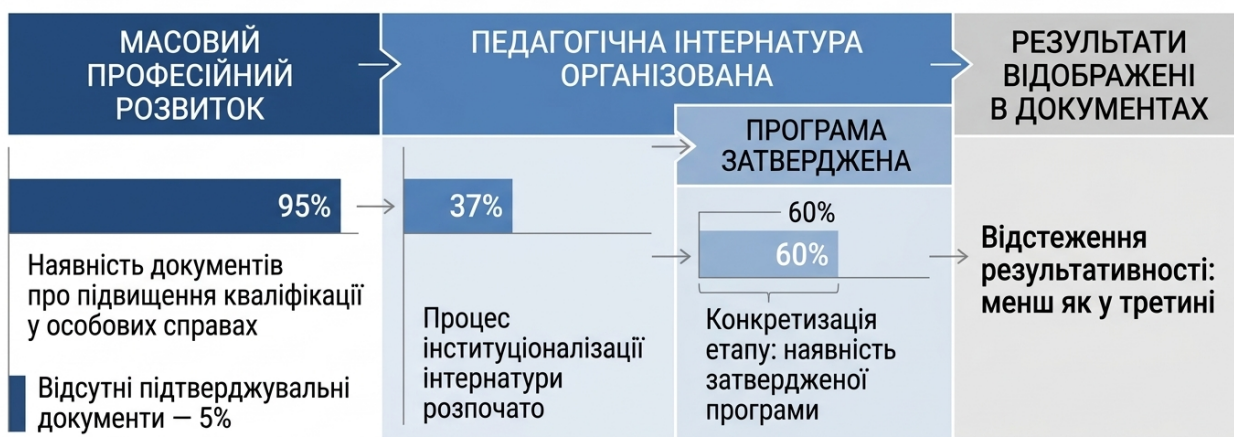
ПРОФЕСІЙНА АКТИВНІСТЬ ПЕДАГОГІВ ПОЗА МЕЖАМИ УРОКУ: ЗРОСТАННЯ У 2025 РОЦІ

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: У 2025 році професійна активність педагогів істотно зросла, але ще не стала масовою практикою для всіх закладів.

Професійний розвиток загалом є сильною стороною напряму. У 95 % ЗЗСО в особових справах учителів наявні копії документів про підвищення кваліфікації, що підтверджує системність цієї роботи. Водночас у 5 % закладів у значної частини педагогів відсутні підтверджувальні документи, а питання входження новопризначених учителів у професію ще не повністю інституціоналізоване: педагогічна інтернатура організована у 37 % ЗЗСО, але лише у 60 % із них програма інтернатури затверджена, а результати її виконання відображені в документах менш як у третині таких закладів. Це означає, що професійний розвиток як масова практика працює краще, ніж інструменти цільової підтримки на старті кар'єри.

ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПРАЦЮЄ КРАЩЕ, НІЖ ІНСТРУМЕНТИ ВХОДЖЕННЯ В ПРОФЕСІЮ

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: Система підтримки діючих педагогів працює краще, ніж система входження новопризначених учителів у професію.

Управлінський висновок за напрямом 3 полягає в тому, що саме педагогічна діяльність у 2025 році стала найбільш результативним полем відновлення якості освіти. Її сильні сторони – професійний розвиток, партнерська взаємодія та адаптація педагогів до складних умов – уже забезпечують реальний приріст якості освіти. Головне обмеження зосереджене у двох площинах: недостатньому поширенні діяльнісних та кооперативних форм навчання і слабкій інтеграції академічної доброчесності в щоденну педагогічну практику. Саме ці аспекти визначатимуть межу подальшого зростання цього напряму.

Напрям 4. Управлінські процеси закладу освіти

У 2025 році управлінські процеси закладів освіти характеризуються відносною стабільністю, але саме в цьому напрямі найчіткіше проявляється логіка поляризації. З одного боку, частка закладів із високим рівнем зростає до 13,7 % – це найвищий показник серед усіх напрямів і різкий приріст порівняно з 5 % у 2024 році. З іншого боку, частка закладів на рівні, що вимагає покращення, залишається близькою до третини, а в окремих вимогах зберігається і низький рівень. Отже, у 2025 році управлінська сфера одночасно демонструє посилення сильних практик і збереження стійких зон ризику.

У динаміці 2020–2025 років цей напрямок є менш рухливим, ніж педагогічна діяльність. Достатній рівень упродовж усього періоду залишається домінуючим – у межах 54–57 %, а показник «вимагає покращення» майже не змінюється: з 33,7 % у 2020–2021 роках до 31,3 % у 2025 році. Саме тому ключовою характеристикою напрямку є не загальне вирівнювання якості, а зростання розриву між управлінськими командами, які змогли суттєво підвищити ефективність, і тими, що залишаються у зоні ризику.

Найсильнішою у 2025 році є вимога 4.2 щодо формування відносин довіри, прозорості та дотримання етичних норм. За нею достатній рівень визначено у 64,4 % закладів, високий – у 16,3 %; сукупно це 80,7 %, що робить цю вимогу найкращою в межах напрямку. Високими також залишаються результати за вимогою 4.3 щодо кадрової політики та забезпечення можливостей для професійного розвитку педагогів: 75 % закладів за нею мають достатній або високий рівень. Натомість найслабшими є стратегічне планування та організація освітнього процесу, а також політика академічної доброчесності. За вимогою 4.1 щодо стратегії розвитку та системи планування 42 % закладів оцінено на рівні, що вимагає покращення, ще 4 % – на низькому. За вимогою 4.5 щодо академічної доброчесності 36 % закладів перебувають на низькому рівні або рівні, що вимагає покращення, тоді як високий рівень мають лише 11 %. Саме у вимогах 4.1 і 4.5 у 2025 році одночасно зростають як сильні, так і слабкі прояви, що і формує поляризацію напрямку.

ВІД НАЯВНОСТІ ДОКУМЕНТІВ ДО РЕАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЧНОСТІ УПРАВЛІННЯ

КЛЮЧОВИЙ ВИСНОВОК: Проблема полягає не у відсутності документів, а в слабкому переході від документа до стратегічної дії.

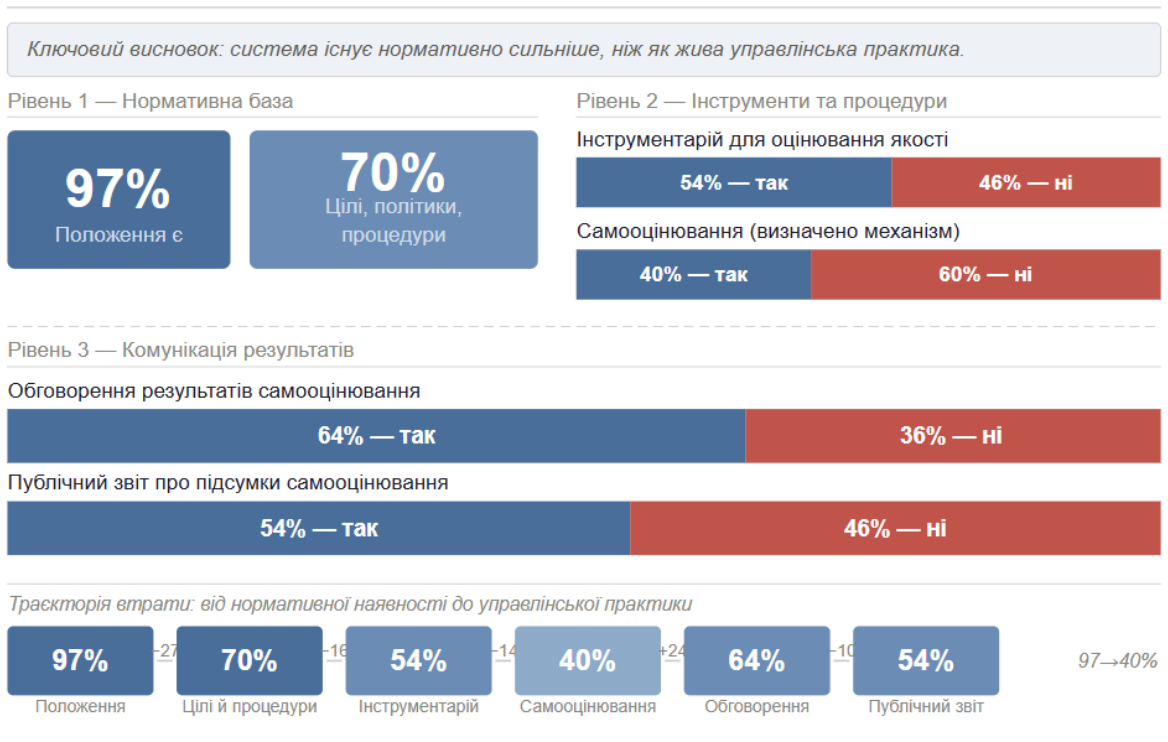

Примітка: Взагалі не здійснюють стратегічного планування – 4% закладів освіти.

Тематика стратегічного і річного планування підтверджує цю суперечливість. У 69 % ЗЗСО розроблено, схвалено, затверджено і оприлюднено стратегії розвитку, а 99 % закладів здійснюють річне планування. Водночас у 27 % закладів стратегія не затверджена засновником, 4 % узагалі не здійснюють стратегічного планування, у 25 % стратегії не враховують специфіку закладу, а у 21 % містять переважно загальну інформацію. Річні плани в 44 % ЗЗСО зосереджені насамперед на поточних завданнях, лише 45 % закладів включають до них конкретні кроки підвищення якості освіти за результатами самооцінювання, а доповнення та коригування річного плану здійснюють тільки 36 %. Це означає, що формальна наявність документів ще не гарантує стратегічності управління: слабким місцем залишається перехід від документа до управлінського циклу, побудованого на аналізі результатів.

Схожа ситуація простежується у внутрішній системі забезпечення якості освіти. Майже всі заклади – 97 % – мають відповідне положення, а у 70 % воно визначає цілі, політики, процедури та ключові компоненти забезпечення якості. Однак у 46 % ЗЗСО не розроблено інструментарію для аналізу й оцінювання якості освітньої діяльності, лише 40 % визначають періодичність і механізм проведення самооцінювання, 36 % не забезпечують обговорення його результатів з учасниками освітнього процесу, а звіт про підсумки самооцінювання оприлюднюється лише у 54 % закладів. Отже, внутрішня система якості в багатьох випадках існує нормативно, але ще не повною мірою працює як управлінський інструмент розвитку.

Внутрішня система забезпечення якості: нормативно оформлена, але не завжди дієва

Сфера довіри та прозорості є відносно сильною, але й тут зберігається розрив між процедурою і реальним управлінським реагуванням. У 76 % закладів звернення громадян розглядаються у встановлені строки, однак лише у 33 % здійснюється аналіз ефективності вжитих заходів і приймаються відповідні управлінські рішення. У 18 % ЗЗСО реагування на звернення відсутнє. Це означає, що відкритість і комунікація частіше функціонують як адміністративна вимога, ніж як повноцінний механізм формування довіри та коригування управлінських практик.

Звернення громадян: розглядають вчасно, але рідко перетворюють на управлінські рішення

Ключовий висновок: формальна відкритість (76%) значно сильніша, ніж здатність перетворювати звернення громадян на реальні управлінські рішення (33%).

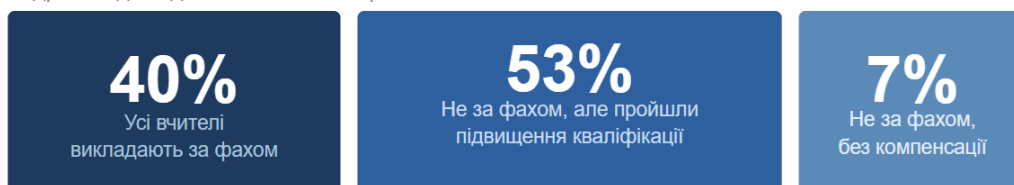
Кадрова політика також має подвійний характер. З одного боку, результати оцінювання за цією вимогою є одними з найкращих у межах напряму, а в більшості закладів створено можливості для професійного розвитку педагогів. З іншого боку, лише у 44 % ЗЗСО відсутні вакантні педагогічні посади, у 53 % зафіксовано вакансії, і лише у 40 % усі вчителі викладають відповідно до здобутої фахової освіти. У більшості закладів – 53 % – є педагоги, які викладають не за фахом, хоч і пройшли відповідне підвищення кваліфікації, а у 7 % закладів такі вчителі не мають навіть цього компенсаторного ресурсу. Отже, кадрова політика працює краще як організація професійного розвитку, ніж як стратегія повного кадрового забезпечення.

Кадровий профіль: забезпеченість та відповідність

Кадрова забезпеченість закладів

Кадрова відповідність і компенсаторні механізми

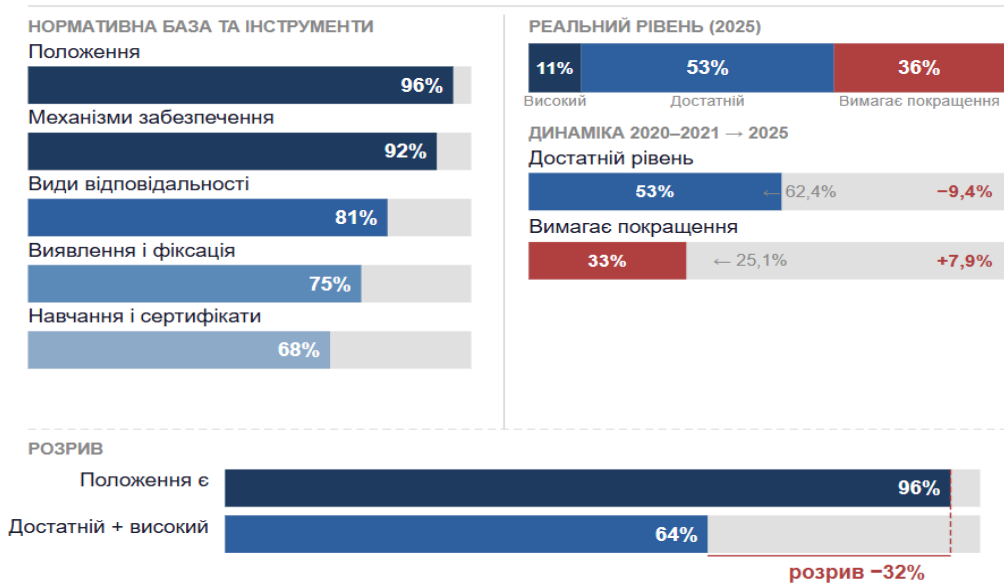
Ключовий висновок: система сильніша в адаптації до дефіциту (53% — компенсація через підвищення кваліфікації), ніж у його усуненні (лише 40% мають повну кадрову відповідність).

Сума відсотків може не дорівнювати 100% через округлення

Організація освітнього процесу залишається однією з уразливих зон управління. У 2025 році показники за вимогою 4.4 покращилися порівняно з 2024 роком: частка закладів із достатнім і високим рівнями зросла з 54 % до 65,2 %, що свідчить про певне відновлення управлінської гнучкості. Проте змістовні проблеми залишаються масштабними: у 34 % ЗЗСО порушуються гігієнічні правила складання розкладу, у 13 % зафіксовано перевищення гранично допустимого навчального навантаження, 38 % закладів не дотримуються колегіальності при ухваленні рішень щодо варіативної складової навчального плану. Лише у 59 % ЗЗСО є рішення педагогічної ради щодо схвалення індивідуальних програм розвитку та індивідуальних навчальних планів, а рішення щодо оцінювання результатів навчання учнів за такими програмами – лише у 47 %. Водночас 25 % закладів не використовують варіативну складову в повному обсязі, а в 10 % вона взагалі не фінансується засновником. Це означає, що навіть за покращення загальної оцінки організація освітнього процесу все ще недостатньо спирається на логіку людиноцентризму й індивідуалізації.

Особливо показовою для розуміння поляризації є реалізація політики академічної доброчесності. З одного боку, 96 % закладів мають положення про академічну доброчесність, у 92 % визначено механізми її забезпечення, у 81 % – види відповідальності за порушення, у 75 % – порядок виявлення і фіксації фактів недоброчесної поведінки; 68 % педагогічних працівників пройшли відповідне навчання і мають сертифікати. З іншого боку, наявність нормативної бази не завжди переходить у стале управлінське впровадження: у 2025 році за вимогою 4.5 лише 11 % закладів мають високий рівень, тоді як у 36 % ситуація оцінена як низька або така, що вимагає покращення. Порівняно з 2020–2021 роками високий рівень не зріс, достатній зменшився з 62,4 % до 53 %, а частка закладів на рівні, що вимагає покращення, зросла з 25,1 % до 33 %. Отже, академічна доброчесність в управлінні є прикладом сфери, де наявність правил ще не гарантує їх повноцінної інституціоналізації.

Академічна доброчесність в управлінні: нормативна база сильніша за реальне впровадження

Правила поширені, але інституціоналізація відстає — частка проблемного сегмента зросла з 25,1% до 33%.

Сума відсотків може не дорівнювати 100% через округлення

Управлінський висновок за напрямом 4 полягає в тому, що у 2025 році управлінські процеси вже не можна описувати лише як стабільні або проблемні. Їхня головна характеристика – поляризація: частина закладів демонструє суттєве посилення стратегічності, прозорості, кадрової роботи й організаційної гнучкості, тоді як інша частина зберігає слабке стратегічне планування, неповноцінну внутрішню систему забезпечення якості, кадрові дефіцити й формалізовану академічну добросесність. Це означає, що подальше вдосконалення напрямку потребує не загальних рішень для всіх, а диференційованої управлінської підтримки: поширення сильних практик для закладів-лідерів і адресних інтервенцій для закладів, які залишаються у зоні ризику.

ТИПОВІ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ У 2025 РОЦІ

Інституційні аудити 2025 року засвідчили, що порушення вимог законодавства у сфері освіти виявлено в усіх закладах загальної середньої освіти, які пройшли аудит. Це свідчить не про поодинокі збої, а про наявність системних правових ризиків у діяльності ЗЗСО. Водночас характер цих порушень є неоднорідним: частина з них безпосередньо впливає на права дитини, безпеку та доступність освіти, частина – на якість організації освітнього процесу, ще частина має процедурний і організаційний характер, але саме вона часто є індикатором слабкої управлінської спроможності закладу.

Типові порушення: де погіршилося у 2025 році

Найбільш критичними є порушення, пов'язані із забезпеченням права на освіту та належних умов її здобуття. Насамперед ідеться про умови для навчання осіб з особливими освітніми потребами: у 2025 році такі порушення зафіксовано у 60 % ЗЗСО проти 41 % у 2024 році. Так само суттєво зростає частка порушень в організації індивідуальної форми здобуття загальної середньої освіти – з 41 % до 62 %, а також у порядку зарахування, відрахування та переведення учнів – з 64 % до 71 %; більшість цих випадків стосується відрахування дітей, які виїжджають за кордон. До цієї ж групи належать порушення щодо організації та функціонування груп продовженого дня – 51 % у 2025 році проти 33 % у 2024-му, а також порушення в організації харчування учнів – 55 % проти 53 %. Хоча перевищення норм наповнюваності класів дещо зменшилося – з 36 % до 32 %, масштаб проблеми залишається значним. Сукупно ці дані вказують, що найвразливішими залишаються саме ті сегменти, де законодавчі вимоги

безпосередньо пов'язані з доступністю освіти, освітньою інклюзією та захистом інтересів дітей.

Другу групу становлять порушення, що впливають на якість організації освітнього процесу. У 62 % ЗЗСО педагогічні ради не повною мірою реалізують повноваження, визначені законом: не оцінюють результати виконання освітніх програм, не ухвалюють рішень щодо впровадження педагогічного досвіду, інновацій, участі в дослідницькій та експериментальній діяльності, співпраці з іншими суб'єктами розвитку освіти. У 61 % закладів освітні програми, розроблені на основі типових, не містять усіх необхідних складників; у 49 % виявлено порушення у змісті або порядку складання і затвердження річних навчальних планів. У 21 % ЗЗСО не здійснюється поділ класів на групи під час вивчення окремих предметів, що обмежує можливості індивідуалізації навчання. Ця група порушень означає, що в значній частині закладів правова невідповідність уже переходить у якісну проблему: формально існуючі механізми організації освітнього процесу не забезпечують його належного змістового й управлінського наповнення.

Окремий, але не менш важливий блок становлять процедурні та організаційні порушення, які відображають загальний стан правового управління закладом освіти. У 2025 році у 61 % ЗЗСО виявлено порушення щодо наявності та змісту установчих документів, ліцензій, статутів і положень про структурні підрозділи, тоді як у 2024 році таких закладів було 53 %. Ще більш показовим є зростання порушень у сфері діловодства – з 53 % до 75 %. У 54 % закладів зафіксовано порушення щодо атестації педагогічних працівників, що майже відповідає рівню 2024 року – 55 %. Найбільш тривожним є те, що у 2025 році в 77 % ЗЗСО виявлено порушення у частині виконання керівником закладу освіти обов'язків, передбачених законодавством, тоді як у 2024 році цей показник становив 60 %. Це дає підстави розглядати значну частину зафіксованих правових ризиків як наслідок не лише складності нормативного середовища, а й недостатньої ефективності управлінської діяльності на рівні керівника закладу освіти.

Водночас результати аудитів фіксують і низку позитивних змін, які важливо враховувати для збалансованої оцінки ситуації. Порівняно з 2024 роком зменшилася частка закладів із порушеннями щодо оснащення навчальних кабінетів і STEM-лабораторій – з 53 % до 27 %; щодо структури і тривалості навчального року, навчального тижня, навчального дня, занять і перерв – з 39 % до 20 %; щодо розподілу педагогічного навантаження – з 45 % до 20 %; щодо медичного обслуговування учнів – з 53 % до 40 %; щодо прозорості та інформаційної відкритості на вебсайтах – з 45 % до 39 %. Це свідчить, що в окремих сферах заклади освіти демонструють здатність до виправлення порушень, особливо там, де вимоги є більш процедурно визначеними або піддаються швидкому адміністративному реагуванню.

Типові порушення: де покращилося у 2025 році

● 2024 ● 2025

▼ ПОКРАЩЕННЯ — частка закладів з порушеннями зменшилась

Ключовий висновок: в окремих сферах заклади демонструють здатність до виправлення порушень — найбільше скорочення у STEM-оснащенні (-26%), педнавантаженні (-25%) та структурі навч. року (-19%).

Загалом правові ризики у діяльності ЗЗСО у 2025 році мають виразно системний характер. Найбільш небезпечними є ті порушення, що зачіпають права дитини на доступну, безпечну та належно організовану освіту; саме вони демонструють найгіршу динаміку. Порушення, пов'язані з освітніми програмами, роботою педагогічних рад і навчальними планами, вказують на слабкість внутрішніх механізмів забезпечення якості освіти. Водночас масштаб процедурних порушень і зростання частки закладів, де керівники не забезпечують належного виконання вимог законодавства, свідчать, що проблема має не лише нормативний, а насамперед управлінський характер. Для системи це означає потребу не лише в усуненні окремих порушень, а й у посиленні відповідальності керівників, удосконаленні внутрішніх процедур і більш адресній підтримці закладів освіти у найбільш ризикових сферах.

ПОЗИТИВНІ ПРАКТИКИ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕКОМЕНДАЦІЙ

Позитивні практики реалізації рекомендацій, наданих за результатами інституційних аудитів 2024–2025 років, показують, що аудит у значній частині випадків працює не лише як інструмент оцінювання, а і як механізм розвитку закладу освіти та громади. Аналітична цінність цього блоку полягає не в самому переліку змін, а в тому, що він дає змогу побачити, за яких умов рекомендації переходять у реальні управлінські рішення, ресурсні вкладення та організаційні зміни. Найбільш результативними виявилися практики, де поєднувалися три елементи: чітко окреслена проблема, готовність засновника або керівника закладу освіти діяти за результатами аудиту та забезпечення ресурсів для реалізації рішень.

Коли рекомендації аудиту реально спрацьовують

Ключовий висновок: аудит дає найбільший ефект тоді, коли рекомендації підхоплюються управлінською волею і підкріплюються ресурсами.

Інфраструктурні та безпекові зміни. Найбільш наочно вплив інституційного аудиту проявляється там, де рекомендації були спрямовані на безпеку й безперервність навчання. У низці закладів після аудиту укриття не лише відремонтовано, а й переобладнано для проведення занять під час повітряних тривог. Саме це відрізняє формальне виконання вимоги від зміни, що реально впливає на освітній процес. Такий підхід реалізовано, зокрема, у ЗЗСО «Хлібодарська гімназія» Авангардівської селищної ради Одеської області, ЗЗСО «Прилиманський ліцей» Авангардівської селищної ради Одеської області, опорному закладі «Кобеляцький ліцей № 2 імені Олесья Гончара Кобеляцької міської ради Полтавської області» та Дмитрівському ліцеї імені Т. Г. Шевченка Дмитрівської сільської ради Кіровоградської області. Важливо, що в частині закладів безпекові зміни поєднувалися з підвищенням доступності: встановлювалися автоматичні пандуси, електричні підйомники, створювалися

умови вільного доступу до укриттів для осіб з інвалідністю. Такі рішення є успішними тому, що вони одночасно відповідають на два виклики – безпеку і доступність.

До цього ж типу належать практики, спрямовані на посилення загальної безпеки та стійкості закладу освіти: встановлення систем відеоспостереження, пожежної сигналізації, пристроїв оповіщення, адаптованих для осіб із порушеннями слуху, а також рішень для енергетичної автономії. Показовими є приклади Іспаського опорного ліцею імені Миколи Марфієвича Вижницької міської ради Чернівецької області, Городківського ліцею №1 Тульчинського району Вінницької області, Златопільського ліцею м. Новомиргорода Кіровоградської області, Новоукраїнського ліцею №4 Кіровоградської області, ліцею №2 селища Крижопіль Вінницької області та комунального закладу «Ліцей «Інтелект» Долинської міської ради» Кіровоградської області. Ефективність цих практик визначається тим, що вони не обмежуються косметичними змінами, а підвищують реальну спроможність закладу функціонувати в умовах ризику.

Модернізація матеріально-технічної бази. Друга група практик стосується оновлення освітнього середовища через точкові інвестиції в обладнання, кабінети й STEM-інфраструктуру. Найсильніші приклади демонструють не просто закупівлю техніки, а приведення матеріальної бази у відповідність до виявлених під час аудиту освітніх потреб. Саме таким є підхід у Тисменицькій громаді, де після аудитів усіх п'яти опорних закладів освіти виділено кошти на модернізацію харчоблоків, закупівлю мультимедійного обладнання, оновлення кабінетів і ресурсних кімнат. Подібна логіка простежується і в Академічному ліцеї імені братів Шеметів Лубенської міської ради Полтавської області, Науковому ліцеї імені Миколи Сабата Івано-Франківської міської ради, Науковому природничо-математичному ліцеї імені Івана Пулюя Івано-Франківської міської ради, Полтавській загальноосвітній школі I-III ступенів №27, а також у закладах Вінницької, Львівської, Чернігівської та Житомирської областей, де оновлювалися кабінети природничого циклу, інформатики, закуповувалися інтерактивні панелі, цифрові лабораторії, комп'ютерне обладнання. Цінність цих практик полягає в тому, що інституційний аудит у таких випадках стає підставою для переходу від загального декларування потреб до адресного оновлення саме тих компонентів, які стримують якість освіти.

Окремо варто виокремити приклади, де модернізація відбувалася за моделлю співфінансування або комплексного ресурсного пакета. У Черкаському науковому фізико-математичному ліцеї «ФІМЛП» поєднання коштів засновника та грантової підтримки дало змогу не лише придбати STEM-обладнання і цифрові комплекси, а й провести ремонт дванадцяти навчальних кабінетів. В Анисівському ліцеї імені І. Я. Франка Іванівської сільської ради Чернігівського району оновлення матеріально-технічної бази охопило одразу кілька кабінетів і типів обладнання. Успішність такого підходу пояснюється тим, що рекомендації інституційного аудиту були використані як аргумент для мобілізації кількох джерел фінансування, а не лише для разової закупівлі.

Розвиток інклюзивного та підтримувального середовища. Третій тип позитивних практик пов'язаний з оновленням ресурсних кімнат, забезпеченням засобами психолого-педагогічної підтримки та створенням умов для дітей з особливими освітніми потребами. Репрезентативними є приклади ліцею № 10 імені В. Г. Короленка Полтавської міської ради, Лебединського закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 6 Лебединської міської ради, Комишанського ліцею Охтирського району Сумської області, Кам'янець-Подільського ліцею № 5 Хмельницької області, середньої загальноосвітньої школи № 86 міста Львова, Підбірцівського ліцею Львівської міської ради та Левківського ліцею Глибочицької сільської ради Житомирської області. У цих випадках рекомендації аудиту були реалізовані не як формальна наявність приміщення, а як цілеспрямоване дооснащення ресурсних кімнат дидактичними матеріалами, технікою, меблями, засобами для корекційно-розвиткової роботи. Успіх таких практик полягає в тому, що вони спрямовані на функціональність інклюзивного середовища, а не лише на його номінальне існування.

До цього ж типу належать рішення, пов'язані із соціально-психологічною підтримкою учасників освітнього процесу. Показовим є приклад Менської гімназії Чернігівської області, де поряд з оновленням кабінетів створено сучасний освітній хаб для психоемоційного розвантаження. Такі практики є важливими, оскільки демонструють розширення розуміння якості освіти: від матеріальної інфраструктури – до підтримки стійкості й добробуту учнів та педагогів в умовах воєнного часу.

Оновлення управлінських і стратегічних практик. Окрему групу становлять приклади, де інституційний аудит став підставою для перегляду управлінських рішень на рівні громади або закладу освіти. Найбільш показовими є Авангардівська селищна громада Одеської області, Тисменицька територіальна громада Івано-Франківської області, а також Смідинська, Торчинська, Мар'янівська і Затурцівська територіальні громади Волинської області. У цих випадках результати аудитів були використані для рішень стратегічного рівня: добудови і перепрофілювання приміщень, оптимізації мережі, внесення змін до стратегій розвитку освіти громади, фінансування капітальних ремонтів, оновлення матеріально-технічної бази та розвитку безпечного середовища. Аналітична цінність цих прикладів полягає в тому, що вони показують: аудит має найбільший ефект тоді, коли його результати інтегруються у цикл управління, а не залишаються лише у площині рекомендацій для окремого закладу.

До цієї ж групи належить поширення практик самооцінювання. У 2025 році 1 386 ЗЗСО провели самооцінювання освітніх і управлінських процесів із використанням інформаційно-аналітичної системи EvaluEd. Це важливий сигнал того, що аудит починає працювати як механізм внутрішнього розвитку: заклади не лише реагують на зовнішню оцінку, а й вибудовують власні процедури аналізу та вдосконалення діяльності.

Залучення зовнішніх ресурсів і партнерств. Ще один тип успішних практик пов'язаний із тим, що рекомендації інституційного аудиту використовуються як підстава для співпраці з грантодавцями, громадськими організаціями, благодійними фондами, місцевим бізнесом або для мобілізації додаткових бюджетних ресурсів. Такі приклади менш помітні у формальному переліку заходів, але саме вони часто забезпечують масштабні зміни. Успішність цієї моделі полягає в тому, що аудит у ній виконує роль не лише контролю, а й аргументу для залучення підтримки, що розширює ресурсні можливості закладу освіти або громади.

Аудит як механізм розвитку: від рекомендації до реальної зміни

Ключовий висновок: інституційний аудит є ефективним тоді, коли стає основою для переосмислення пріоритетів, прийняття рішень і концентрації ресурсів на проблемах, що стримують розвиток закладу освіти та громади.

Загалом позитивні практики реалізації рекомендацій свідчать, що інституційний аудит у значній частині випадків запускає не одноразове усунення недоліків, а процес розвитку. Найбільш результативними є ті практики, де рекомендації поєднуються з управлінською волею, ресурсним забезпеченням і готовністю діяти системно. Саме тому аналітичне значення наведених прикладів полягає не лише в демонстрації окремих успішних кейсів, а у виявленні механізму змін: аудит є ефективним тоді, коли стає основою для переосмислення пріоритетів, прийняття рішень і концентрації ресурсів на тих проблемах, які стримують розвиток закладу освіти та громади.

ВИСНОВКИ І ПРІОРИТЕТНІ УПРАВЛІНСЬКІ ЗАВДАННЯ

У 2025 році позапланові інституційні аудити зафіксували не однорідну картину якості загальної середньої освіти, а виразну диференціацію між закладами з різним рівнем інституційної спроможності. Найбільш уразливими залишаються освітнє середовище та система оцінювання результатів навчання учнів, де зберігається висока частка показників на рівні, що вимагає покращення. Насамперед це стосується безпеки й функціональності укриттів, інклюзивної інфраструктури, оснащення навчальних кабінетів, а також переходу від формального опису критеріїв оцінювання до системної роботи з навчальним поступом учнів.

Водночас результати аудитів продемонстрували і зони зростання. Педагогічна діяльність педагогічних працівників виявилася найбільш адаптивним напрямом і продемонструвала найкращу позитивну динаміку, передусім у частині професійного розвитку та партнерської взаємодії з учнями. Управлінські процеси загалом залишаються відносно стабільними, але саме в цьому напрямі найчіткіше проявляється поляризація: частина управлінських команд посилила стратегічність, прозорість і гнучкість, тоді як інша зберігає суттєві прогалини у стратегічному плануванні, внутрішній системі забезпечення якості освіти, кадровій політиці та реалізації академічної доброчесності.

Окремим висновком звіту є системний характер правових ризиків. Найбільш критичні порушення пов'язані із забезпеченням права на освіту дітей з особливими освітніми потребами, організацією індивідуальної форми навчання, порядком зарахування, відрахування і переведення учнів, а також виконанням керівниками закладів освіти своїх обов'язків. Це означає, що частина проблем має не лише ресурсне, а й управлінсько-правове походження.

Разом з тим позитивні практики реалізації рекомендацій показують, що інституційний аудит може бути дієвим інструментом розвитку. Найкращі результати досягаються там, де висновки аудиту перетворюються на конкретні рішення засновника і керівника закладу освіти, підкріплюються ресурсами та інтегруються в стратегічне і річне планування.

Невідкладні дії

У новому навчальному році засновникам і місцевим органам управління освітою доцільно насамперед спрямувати ресурси на ті проблеми, які безпосередньо впливають на безпеку, доступність і безперервність навчання. Пріоритетом має стати модернізація укриттів із урахуванням їх місткості, доступності для маломобільних груп населення та можливості продовження навчання під час повітряних тривог. Одночасно необхідно забезпечити усунення найбільш критичних бар'єрів в інклюзивному середовищі: облаштування ресурсних кімнат, придбання спеціальних засобів навчання, забезпечення доступності будівель і укриттів, а також кадрового супроводу дітей з особливими освітніми потребами.

Керівникам ЗЗСО необхідно до початку нового навчального року привести у відповідність до вимог законодавства порядок зарахування, відрахування і переведення учнів, організацію індивідуальної форми здобуття освіти, ведення діловодства, зміст освітніх програм і річних навчальних планів. Особливої уваги потребує усунення порушень, пов'язаних із реалізацією прав дітей з особливими освітніми потребами та організацією груп продовженого дня.

Засновникам ЗЗСО слід забезпечити фінансування варіативної складової навчальних планів, де вона не фінансується або використовується неповною мірою, а також не допускати перевищення гранично допустимого навчального навантаження учнів через неякісну організацію освітнього процесу. Це є прямою умовою дотримання права учнів на доступну і якісно організовану освіту.

Системні дії

Місцевим органам управління освітою та засновникам закладів освіти доцільно перевести результати аудитів із рівня окремих висновків у рівень системних рішень. Для цього потрібно обговорити результати інституційних аудитів із керівниками ЗЗСО, визначити типові ризики для громади і на їх основі затвердити плани усунення порушень і недоліків. Такі плани мають бути пов'язані з бюджетними рішеннями, розвитком мережі закладів освіти та пріоритетами місцевої освітньої політики.

Керівникам ЗЗСО необхідно посилити внутрішню систему забезпечення якості освіти як інструмент управління, а не формальний набір документів. Це передбачає регулярне самооцінювання, розроблення і використання інструментарію аналізу якості освіти, обговорення результатів із учасниками освітнього процесу та включення підсумків самооцінювання до річного планування і звіту керівника. Особливим завданням є підвищення аналітичної якості річного планування: воно має спиратися на результати попереднього року, а не зводитися до переліку поточних справ.

Засновникам і місцевим органам управління освітою слід реалізувати цілеспрямовану кадрову політику для подолання дефіциту педагогічних працівників. Ідеться про впровадження механізмів залучення й утримання кадрів, підтримку молодих учителів, розвиток наставництва, а також про зменшення частки випадків викладання не за фахом без відповідного підвищення кваліфікації. Паралельно керівники ЗЗСО мають забезпечити, щоб питання професійного розвитку педагогів системно розглядалися педагогічними радами і були пов'язані з реальними потребами закладу освіти.

Керівникам закладів освіти необхідно перевести політику академічної доброчесності з формально-нормативного рівня у щоденну практику. Це стосується як педагогічної діяльності, так і управлінських процесів: використання джерел, запобігання списуванню, доброчесного оцінювання, чітких процедур реагування на порушення та системної роботи з формування культури академічної доброчесності серед учнів і педагогів.

Дії розвитку

Засновникам і місцевим органам управління освітою доцільно розглядати модернізацію матеріально-технічної бази не як сукупність окремих закупівель, а як інструмент підвищення якості освітнього процесу. Пріоритетом має бути оновлення кабінетів природничо-математичного циклу, інформатики, спортивної інфраструктури, розвиток STEM-освіти, проєктної та дослідницької діяльності, а також підтримка цифрової інфраструктури і кібербезпеки.

Керівникам ЗЗСО та засновникам варто розширювати практики психоемоційної підтримки учасників освітнього процесу: укомплектовувати психологічну службу, облаштовувати кабінети практичних психологів, забезпечувати ресурси для психокорекційної та реабілітаційної роботи, налагоджувати взаємодію з медичними і соціальними службами. В умовах тривалого воєнного стану це є не додатковим, а базовим елементом якості освітнього середовища.

Міністерству освіти і науки, Державній службі якості освіти, засновникам і керівникам закладів освіти доцільно спрямувати зусилля на підтримку тих компонентів, які вже демонструють позитивну динаміку. Йдеться про розвиток професійного навчання педагогів з компетентнісного підходу, формувального оцінювання, інтерактивних методів і STEM-технологій, а також про підтримку участі педагогів у сертифікації, експертній діяльності, освітніх проєктах та дослідно-експериментальній роботі. Саме ці напрями мають найбільший потенціал поширення успішних практик.

Окремим завданням для засновників і місцевих органів управління освітою є формування регіональних і місцевих програм розвитку системи загальної середньої освіти, які поєднуюватимуть результати інституційних аудитів, фінансове планування, оновлення матеріально-технічної бази та реалізацію стратегій розвитку закладів освіти. Це дасть змогу перейти від реагування на окремі проблеми до довгострокового управління якістю освіти.

Загалом результати інституційних аудитів 2025 року показують, що система загальної середньої освіти має одночасно ресурси розвитку і зони стійкого ризику. Тому пріоритетні управлінські завдання мають бути не загальними побажаннями, а основою для адресних рішень: негайного усунення критичних обмежень, системного підсилення управлінської спроможності та цілеспрямованого розвитку тих практик, які вже довели свою результативність.

ДОДАТКИ

Додаток 1

**КІЛЬКІСТЬ ПРОВЕДЕНИХ ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ
(у розрізі областей)**

Область	Кількість закладів освіти	За заявою керівника	За ініціативою засновника
Вінницька	16	15	1
Волинська	16	4	12
Донецька	–		
Дніпропетровська	12	12	–
Житомирська	9	2	7
Закарпатська	12	12	–
Запорізька	–	–	–
Івано-Франківська	9	2	7
Київська	10	9	1
Кіровоградська	10	10	–
Львівська	25	23	2
Луганська	–	–	–
Миколаївська	6	–	6
Одеська	14	7	7
Полтавська	10	6	4
Рівненська	11	1	10
Сумська	8	4	4
Тернопільська	14	–	14
Харківська	5	4	1
Херсонська	–	–	–
Хмельницька	10	7	3
Черкаська	11	6	5
Чернівецька	10	–	10
Чернігівська	11	3	8
місто Київ	4	4	–
РАЗОМ:	233	131	102

**РЕЗУЛЬТАТИ ОЦІНЮВАННЯ
ОСВІТНІХ І УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ ЗЗСО У 2025 РОЦІ
ЗА ВИМОГАМИ**

ВИМОГА	Напрямок 1. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	Низький	Вимагає покращення	Достатній	Високий
1.1.	Безпечне середовище	2%	57%	36%	5%
1.2.	Освітнє середовище вільне від насильства	1%	32%	60%	7%
1.3.	Інклюзивне, розвивальне середовище	5%	60%	33%	2%
	Напрямок 2. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ УЧНІВ				
2.1.	Система оцінювання учнів	3%	48%	43%	6%
2.2.	Моніторинг результатів навчання учнів	1%	45%	48%	6%
2.3.	Само- та взаємооцінювання учнів	3%	57%	37%	3%
	Напрямок 3. ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ				
3.1.	Планування, формування компетентностей	0%	36%	56%	8%
3.2.	Професійний розвиток учителів	0%	34%	46%	20%
3.3.	Співпраця у закладі освіти	0%	10%	75%	15%
3.4.	Діяльність на засадах академічної доброчесності	3%	53%	39%	5%
	Напрямок 4. УПРАВЛІНСЬКІ ПРОЦЕСИ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ				
4.1.	Стратегія розвитку, планування діяльності ЗО	4%	42%	42%	12%
4.2.	Прозорість діяльності, формування довіри	0%	19,3%	64,4%	16,3%
4.3.	Кадрова політика	1%	24%	57%	18%
4.4.	Організація освітнього процесу	0,9%	33,9%	53,6%	11,6%
4.5.	Реалізація політики академічної доброчесності	3%	33%	53%	11%

**РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗЗСО
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ 2025 РОКУ
(у розрізі областей)**

НАПРЯМ 1. Освітнє середовище					
Область	В	Д	ВП	Н	РАЗОМ
Вінницька	1	6	9	0	16
Волинська	0	7	9	0	16
Дніпропетровська	0	6	6	0	12
Житомирська	0	2	7	0	9
Закарпатська	4	6	2	0	12
Запорізька	0	0	0	0	0
Івано-Франківська	0	3	6	0	9
Київська	2	6	2	0	10
Харківська	0	4	1	0	5
Кіровоградська	0	6	4	0	10
Львівська	0	16	9	0	25
Миколаївська	0	4	2	0	6
Одеська	0	3	11	0	14
Полтавська	0	1	9	0	10
Рівненська	0	1	10	0	11
Сумська	1	4	3	0	8
Тернопільська	0	2	10	2	14
Хмельницька	0	6	4	0	10
Черкаська	0	3	8	0	11
Чернівецька	0	5	5	0	10
Чернігівська	0	3	8	0	11
місто Київ	1	3	0	0	4
РАЗОМ:	9	97	125	2	233
	3,9%	41,6%	53,6%	0,9%	100%

**РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗЗСО
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ 2025 РОКУ
(у розрізі областей)**

НАПРЯМ 2. Система оцінювання результатів навчання учнів					
Область	В	Д	ВП	Н	РАЗОМ
Вінницька	0	8	8	0	16
Волинська	0	6	10	0	16
Дніпропетровська	0	5	7	0	12
Житомирська	0	2	7	0	9
Закарпатська	3	6	3	0	12
Івано-Франківська	1	3	5	0	9
Київська	1	7	2	0	10
Харківська	1	3	1	0	5
Кіровоградська	0	7	3	0	10
Львівська	0	19	6	0	25
Миколаївська	0	2	4	0	6
Одеська	0	2	12	0	14
Полтавська	0	1	9	0	10
Рівненська	0	2	9	0	11
Сумська	0	7	1	0	8
Тернопільська	0	3	8	3	14
Хмельницька	0	5	4	1	10
Черкаська	2	2	7	0	11
Чернівецька	0	4	6	0	10
Чернігівська	0	3	6	2	11
місто Київ	2	2	0	0	4
РАЗОМ:	10	99	118	6	233
	4,3%	42,5%	50,6%	2,6%	100%

**РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗЗСО
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ 2025 РОКУ
(у розрізі областей)**

НАПРЯМ 3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників					
Область	В	Д	ВП	Н	РАЗОМ
Вінницька	0	11	5	0	16
Волинська	0	8	8	0	16
Дніпропетровська	2	6	4	0	12
Житомирська	0	3	6	0	9
Закарпатська	4	5	3	0	12
Івано-Франківська	1	2	6	0	9
Київська	3	5	2	0	10
Харківська	1	4	0	0	5
Кіровоградська	2	5	3	0	10
Львівська	3	18	4	0	25
Миколаївська	0	2	4	0	6
Одеська	0	11	3	0	14
Полтавська	0	1	9	0	10
Рівненська	0	7	4	0	11
Сумська	0	8	0	0	8
Тернопільська	0	9	5	0	14
Хмельницька	0	4	5	1	10
Черкаська	3	3	5	0	11
Чернівецька	0	7	3	0	10
Чернігівська	1	5	5	0	11
місто Київ	2	2	0	0	4
РАЗОМ:	22	126	84	1	233
	9,4%	54,1%	36,1%	0,4%	100%

**РІВНІ ОЦІНЮВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗЗСО
ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ІНСТИТУЦІЙНИХ АУДИТІВ 2025 РОКУ
(у розрізі областей)**

НАПРЯМ 4. Управлінські процеси закладу освіти					
Область	В	Д	ВП	Н	РАЗОМ
Вінницька	0	15	1	0	16
Волинська	2	8	6	0	16
Дніпропетровська	2	5	5	0	12
Житомирська	0	3	6	0	9
Закарпатська	7	4	1	0	12
Івано-Франківська	1	3	5	0	9
Київська	2	7	1	0	10
Харківська	3	1	1	0	5
Кіровоградська	1	8	1	0	10
Львівська	6	15	4	0	25
Миколаївська	0	2	4	0	6
Одеська	1	8	5	0	14
Полтавська	0	5	5	0	10
Рівненська	0	4	7	0	11
Сумська	0	7	1	0	8
Тернопільська	0	8	6	0	14
Хмельницька	0	7	2	1	10
Черкаська	3	3	5	0	11
Чернівецька	1	6	3	0	10
Чернігівська	1	4	4	2	11
місто Київ	2	2	0	0	4
РАЗОМ:	32	125	73	3	233
	13,7%	53,7%	31,3%	1,3%	100%

Інформація про заклади освіти, які за підсумками інституційних аудитів 2025 року мають високий рівень якості освітньої діяльності

Дистанційна школа «Центр освіти «Оптіма»

Дистанційна школа «Центр освіти «Оптіма» є одним із найбільших і найбільш розвинених суб'єктів дистанційної загальної середньої освіти в Україні. Із 2015 року заклад забезпечує навчання учнів в Україні та за кордоном; щороку тут навчається понад 20 000 дітей. Результативність освітньої діяльності підтверджується показниками учнів за підсумками

НМТ: у 2025 році школа посіла 6 місце серед усіх шкіл України, 3 місце серед шкіл м. Києва та 1 місце серед дистанційних шкіл.

Освітній процес у закладі організовано повністю у дистанційному форматі. Це дає змогу забезпечувати гнучкість навчання для учнів і їхніх родин, що є особливо важливим в умовах високої мобільності населення та потреби в безперервності освіти. Освітній контент створюється вчителями у співпраці з психологами, методистами та дизайнерами і включає інтерактивні завдання, навчальні ігри, відео- й аудіоматеріали, анімації та 3D-моделі. Такий підхід свідчить про цілеспрямоване проектування цифрового освітнього середовища, орієнтованого на самостійне опрацювання матеріалу учнями.

Важливою характеристикою закладу є цілісність освітньої моделі. Освітня екосистема «Оптіми» охоплює різні рівні навчання – від дошкільної підготовки до фахової передвищої освіти. Її основу становлять EdTech-рішення, міжнародні стандарти якості та гнучкі організаційні формати. У сукупності це формує стабільну модель дистанційного навчання, у якій цифрові інструменти поєднуються з чіткою організацією освітнього процесу.

Окрему увагу заклад приділяє міжнародному компоненту освітньої діяльності. Якість навчання підтверджується міжнародними акредитаціями, зокрема Cambridge International School, ICDE та SIC!, а також відзначенням EdTechX D&I Award у Лондоні. «Оптіма» має офіційний статус Cambridge International School і право реалізовувати міжнародні програми Cambridge онлайн. Одним із таких напрямів є Cambridge IGCSE для учнів 14–16 років. Також у закладі реалізується програма «Подвійний диплом», яка дає змогу здобути одночасно український і американський атестати.

Соціальна складова діяльності школи також має практичне значення. Заклад відкривав вільний доступ до навчальних матеріалів і забезпечував можливості пільгового або стипендіального навчання для дітей із вразливих категорій. Це дає підстави розглядати «Оптіму» не лише як приклад масштабної дистанційної школи, а і як модель закладу, що поєднує цифрову організацію навчання, високу інтенсивність освітнього контенту, міжнародну інтеграцію та соціальну доступність.

Детальніша інформація на сайті закладу освіти: <https://optima.school/>

Ужгородський ліцей імені Т.Г. Шевченка

Ужгородської міської ради Закарпатської області

Ужгородський ліцей імені Т. Г. Шевченка функціонує в будівлі, що має архітектурну та історичну цінність. Освітнє середовище закладу поєднує можливості історичної споруди із сучасним технічним оснащенням, що дає змогу забезпечувати навчання в очному, дистанційному та змішаному форматах.

У ліцеї є 28 навчальних приміщень, дві спортивні зали, кабінет хореографії та спеціалізовані кабінети з поділом класів на групи під час вивчення іноземних мов. Чотири кабінети інформатики та кабінети німецької мови оснащені сучасною технікою, зокрема частково за підтримки Goethe-Institut. Усі навчальні приміщення мають доступ до Інтернету, комп'ютерну техніку та мультимедійні засоби, що забезпечує системне використання цифрових платформ і сервісів.

Окрему роль відіграє STEM-кабінет, який забезпечує практико-орієнтовану та міжпредметну складову навчання. Простір оснащено комплектами з робототехніки, лазерними верстатами з числовим програмним керуванням, 3D-сканерами Creality CR-Scan Raptor, 3D-принтером Bambu Lab X1, обладнанням для 3D-друку, окулярами віртуальної реальності Pico 4 Ultra, квадрокоптером DJI Neo, а також комп'ютерною технікою, мультимедійним обладнанням, наборами для експериментів і навчальними моделями. Це дає змогу проводити практичні та лабораторні заняття, міжпредметні проєкти й дослідницьку роботу, розвиваючи в учнів креативність, інноваційність і навички прикладного використання знань.

Освітній процес у ліцеї побудовано на засадах програм НУШ, проєкту «Інтелект України» та профільного навчання. Заклад забезпечує поглиблене вивчення іноземних мов, математики та предметів суспільно-гуманітарного циклу, поєднуючи загальну академічну підготовку з профільною диференціацією.

Важливим компонентом діяльності є міжнародна співпраця. Взаємодія з Goethe-Institut створює можливості для участі учнів і педагогів у мовних освітніх проєктах, тренінгах та культурно-освітніх заходах. Заклад також бере участь у міжнародних програмах і поїздках до країн Європейського Союзу, що розширює освітні можливості учнів.

Безпека освітнього процесу забезпечується системою відеоспостереження, огороженою територією, чергуванням персоналу та облаштованим укриттям на цокольному поверсі. У сукупності це дає підстави розглядати Ужгородський ліцей імені Т. Г. Шевченка як заклад, у якому історично сформоване освітнє середовище поєднується із сучасною матеріально-технічною базою, цифровими інструментами навчання, профільною підготовкою та міжнародною співпрацею.

З докладною інформацією про діяльність закладу освіти можна ознайомитися на сайті: <https://shevchenko-lyceum.uz.ua/>

Боярський академічний ліцей «Лідер» Боярської міської ради

Боярський академічний ліцей «Лідер» є одним із найбільших закладів освіти Боярської територіальної громади. Заклад засновано у 1962 році. Освітній процес забезпечують понад 77 педагогічних працівників, навчанням охоплено понад 1126 учнів.

Навчальні кабінети оснащені інтерактивними панелями, дошками та сучасними меблями універсального дизайну. Кабінет інформатики обладнано 3D-принтерами й засобами для робототехніки, що створює умови для впровадження STEM-освіти. Учні розробляють 3D-моделі, реалізують власні проєкти, працюють із мікроконтролерами та програмують роботів, що посилює практичну й технологічну складову навчання.

Важливим елементом освітнього середовища є найпростіше укриття ліцею, оснащене підйомником для безперешкодного доступу, спеціалізованим санітарно-гігієнічним приміщенням, інтерактивною дошкою, ноутбуком і генератором. Це дає змогу підтримувати безперервність освітнього процесу під час перебування учнів в укритті та поєднувати безпекові рішення з доступністю в умовах воєнного часу.

Ліцей реалізує практики, спрямовані на розвиток творчого, здоров'язбережувального й екологічного компонентів освіти. У закладі функціонує Творче об'єднання «Вітаміни», яке розвиває творчі здібності, мовленнєву культуру та естетичний смак учнів. У межах Всеукраїнського проєкту «Школа сприяння здоров'ю» педагогічний колектив упроваджує програми «Діалог» та «Рівний рівному», результатом чого стали три перемоги у всеукраїнських конкурсах «Школа сприяння здоров'ю». Учні ліцею також беруть участь у Творчому об'єднанні «Шкільне лісництво «Лідер»» обласного природоохоронного проєкту «ЕкоНезламні».

Сильною стороною закладу є професійна активність педагогічних працівників. Колектив ліцею нагороджено золотою медаллю в номінації «Застосування сучасних засобів навчання, програм і онлайн-сервісів для підвищення ефективності освітнього процесу» на XVI міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти – 2025». Педагоги здійснюють авторську методичну діяльність, публікують матеріали на платформах «Всеосвіта» і «На Урок» та презентують їх на всеукраїнському і міжнародному рівнях. Ліцей також розвиває партнерські зв'язки з Національним університетом біоресурсів і природокористування України та Київським національним університетом імені Тараса Шевченка.

У сукупності це дає підстави розглядати Боярський академічний ліцей «Лідер» як заклад, у якому сучасне освітнє середовище, безпекова інфраструктура, STEM-орієнтоване навчання, активна позакласна діяльність і професійний розвиток педагогів поєднуються в цілісну модель розвитку.

З докладною інформацією про діяльність закладу освіти можна ознайомитися на сайті: http://boyarka-lider.kiev.sch.in.ua/nash_nvkvizitka/

Ужгородський ліцей № 8 Ужгородської міської ради Закарпатської області

Ужгородський ліцей № 8 має розвинене освітнє середовище, орієнтоване на якісну організацію навчання, упровадження сучасних освітніх підходів і створення безпечних умов для учнів. У закладі працює 86 педагогічних працівників, із них 46 мають вищу кваліфікаційну категорію; молодих спеціалістів – 10. У ліцеї функціонує 41 клас, зокрема 9 інклюзивних, у яких навчається 16 здобувачів освіти з особливими освітніми потребами; ще 3 учні здобувають освіту за індивідуальною формою у форматі педагогічного патронажу. Заклад також надає освітні послуги ув'язненим, які перебувають у ДУ «Закарпатська установа виконання покарань № 9».

Матеріально-технічна база ліцею забезпечує можливості для повноцінного викладання предметів різних освітніх галузей. У закладі функціонують 4 кабінети інформатики, оснащені сучасними комп'ютерами та ноутбуками, а також лабораторії фізики, хімії, біології, географії, кабінети історії, мистецтва та технологій. Усі приміщення забезпечені сучасною технікою, наочними матеріалами, лабораторними приладами та доступом до інтернету. Це дає змогу проводити практичні й дослідницькі роботи, формувати в учнів наукове мислення та підтримувати інтерес до навчання.

Важливим компонентом освітнього середовища є безпека. У ліцеї впроваджуються заходи для безпеки території, проводиться щоденний моніторинг безпечних умов, облаштовано авто- та велосипедні парковки для працівників і здобувачів освіти. Для всіх учасників освітнього процесу облаштовано первинне укриття. Триває капітальний ремонт території закладу.

Окремою характеристикою ліцею є участь у впровадженні освітніх реформ. Ужгородський ліцей № 8 є учасником пілотування Нового стандарту освіти відповідно до наказу МОН № 1028 від 13.07.2017. Після переходу до базового рівня освіти заклад продовжив участь у пілотуванні згідно з наказом МОН № 406 від 02.04.2021 щодо впровадження навчально-методичного забезпечення в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти. Ліцей також бере участь в апробації навчальних і навчально-методичних матеріалів для подальшого використання в освітньому процесі.

Важливою складовою діяльності закладу є робота з обдарованими дітьми. Ліцеїсти щороку стають призерами всеукраїнських предметних олімпіад, творчих конкурсів і захистів робіт Малої академії наук.

У сукупності це дає підстави розглядати Ужгородський ліцей № 8 як заклад, у якому сучасне предметне оснащення, інклюзивна складова, участь у пілотуванні освітніх реформ, безпекова інфраструктура та системна робота з обдарованими учнями поєднуються в цілісну модель розвитку.

З більш детальною інформацією про заклад можна ознайомитися на сайті ліцею: <https://www.school8.uz.ua/>

